

Hodoeporici Byzantini Lib. III. Ad illustrissimum D. D. Antonium Perrenotum Cardinalem Gravellium

<https://hdl.handle.net/1874/433561>

Quæ nec presteres metuens, nec dira neparum
 Spicula, non hydri morsus, non aspidis horrens,
 Omne genus tactu solita est sopire chelydros.
 Connubij & cum iura sui violata timebat,
 Vipera dubios explorans aspide partus,
 Læthiferum exhibuit pro lacte in pocula virus.
 Hanc ego de Libycis hoc transmigrasse cauernis
 Crediderim gentem, & mutato nomine eosdem
 Marmarodas quondam Psyllos, Marsofue fuisse.

Heic quoq; Dardanæ extrema radice sub Idæ Raptus Ga-
 vallis erat celebris, celsis circumdata pinis, mymedis.
 Abietibus, nigris piceis, & densa cupressis.
 Semper fröde virens vernanti, Harpagia quondam
 Indigenæ dixere senes, cui iuge remansit
 Nomen ab euentu, celebratiq; omine furti.
 Nempe quòd in siluis, ac valle hac semper eadem
 Tros puer insigni facie spectabilis olim
 Est solitus densa, tremulaq; recubere in umbra,
 Aut agitare feras telo vibrante fugaces.
 Sic & ibi somno compostum, credere famæ
 Si tutum vulgi, pedibus Iouis armiger uncis
 Sublimem rapuit, carumq; Deo intulit astris
 Flammigeris. Vbi nunc demum Iunone ministrae
 Inuita Superis, & pocula nectaris explet.
 Cynthius interea, dum nos statione moramur

L I B E R

In tuta, & vacui, cunctis curisq; soluti
Gaudemus veteres Troiae lustrare ruinas,
Et Phrygiae fineis, properas Ganymedis ad urnam,
Lenierat placido maria indignantia vultu.
Nauita confessim refugo de litore funem
Deripere, hinc famulosq; iubet laxare rudentes.
Linquimus explicito Priameia litora velo.
Et ratis Aeolio male veetæ virginis undas
Acta Noto sulcat, rostroq; fatigat anhelo.
Paulatim ex oculis vanescit inhospita nostris
Gergibos. Gergithos, atque altas pariter subsedit in undas
Helleponiaco multum vicina Priapo
Lampsacus, at contra iam prominent equore toto
prius Pythui-
sa. Callipolis Splendida Callipolis, Turcarum prima rapina:
Sæuus Amurathes quam magno inuaserat austro
Ingressus vetitos numero so milite fineis
Diuitis Europæ, cum iam discrimine paruo
Apparere procul nauarchæ in puppe sedenti
Ad clauum, & turres sese exsertare parabant.
Ut tamen occurrit vicinior undique tellus
Thracia Cher-
ronefus, nunc
Streito de
Gallipoli. Exoptata diu, atque sinu nos cepit aperto
Sæuus in angustum quæ clauditur Helleponius.
Nec mora laxatis heic funibus ardua pinus
Sternitur, & rapidi conuoluunt carbasa naute,
Hinc leuitate agili, tum crebro roboris ictu

Alter

Alternis fodiunt stridentibus æquora tonsis,
 Donec anhelantes sistant ad litora puppim
 Remuagam, geminas ubi nūc & mœnibus æquas
 Hinc Asia, atque illinc Europe porrigit arces,
 Scilicet ostriferæ vicinam Sestor Abydo. Sestos,
Abydos.
 Quæmodo veligeris velut addita claustra carinis
 Firmaq; finitimiis ceu propugnacula terris:
 Ne maris incursu pirata, vel hostis oberret,
 Propositum per cœrula iter, cursumq; morantur
 Nauigij. nec enim externo fit libera cuiquam
 Hac via, sed cœptum cursum interrupere cogunt
 Exploratores. donec lux tertia Phœbum
 Exhibeat cœlo, & tum demum quisq; virutim
 Hic capit is censum, tributaq; pendere Regi Hic tributum
dandum.
 Turcarum. seu lege loci, aut de more iubetur.
 Tertia sed postquam, Pallantias, atque reducto
 Eniuit iam Sole dies, tenebrasq; fugauit,
 Obijce subtracto mox clausa repagula iusti
 Roboris, & massæ immensa ferri, atq; catenæ
 Soluuntur nauis quæ ad stricta utrinque quietas,
 Ne clam vela darent, arcta stations tenebant.
 Sed licet hinc pices incubens flatibus Auster,
 Contra illinc gelidis Aquilonibus asperet undas
 Aeolus, ingeminas stridorem, auidasq; procellas,
 Tu vehemens heic horror aquæ, semperq; laborans

L I B E R

Nereus, ne rursum repetant confinia terræ
Diuulsæ quondam, rapidis exæstuet vndis.
Non potuere tamen concordia pectora amantum
Soluere, ne noctu de more subinde coirent
Irriguoſ inter ſomnos, altamq; quietem,
Cum fera tempeſtas, & cùm Fors obvia utriue
Fauit Acidalijs accommoda tempora furtis.
Peruigilum iam tunc intra penetrare parentum.
Qui vehementer pares in amore, fideq; perenni
Hosce maritali vetuerunt foedere iungi.

Omnibus, vt decuit, perfuncti rebus, iniquo
Helleſpontiaci pro voto, ac lege Tyranni,
Atque angusta freti euecti gaudemus, & omnes
Latam, quotquot erant intra caua texta carinæ
Ignoti, notiq; iubent exporger frontem.

Iamq; ratis fauces, æſtusq; egressa potitur
Liberioris aquæ campis, vbi protinus æta
Plus minus ipsa decem ſuperarat millia pleno
Aequoris Aegæi ſpatiosa per inuia velo.
Linteatum demi iuſſit nauclerus, & vnetam
Firmari classem. Hesperio nam gurgite currum
Abdiderat Titan, alijs redditurus ab vndis.

Ipsaq; per proni Surgens confinia fratriſ
Ante quidem Phœbe mundo dominata silenti
Roriferis ſuperum lustrauerat æthera bigis,

Donec

Donec obumbratis rursum Pallantias astris
 Extulerat lucem, referens opera, atque labores.
 Cœptū iter accelerant nautæ, cursumq; capessunt
 Vndiuagum, & ducibus expandunt linteā vētis.
 Promouet a tergo, velum tendentibus auris,
 Incumbens Aquilo nauim, facilemq; secundo
 Connixè reflui propellit marmoris æstu.
 Cum procul adspicimus collapsam funditus arce
 Protesilæi vestigia certa sepulcri: Sepulcrum
Protesilati.
 Augurio admonitus, cecidit qui victima primus
 Ad Troiam egressus Sigēo in litore nauim.
 Fatalémq; suo casum est p... omune adeptus.
 Nec procul inde aliud monumētū insigne perenat
 Latrantisq; canis viua sub imagine saxum
 Prominet, & funus, & bustum funeris expers.
 Nimirum, ut memorat, coniux Priameia quondam
 Funditus eversæ post tristia funera Troiæ,
 Funera natorum, tum funera dira mariti,
 Et Polydore tuo spectans in pectore vulnus,
 Qui super unus eras viduæ spes sola senectæ.
 Nam pater imbellem, teneraq; etate puellum
 Odrysio furtim Regi commisit alendum.
 Qui nimium prædae, atq; auri succensus amore,
 Clam ferro incautum tandem iugulauit alumnū.
 Hisq; alijsq; malis turbata, doloribus ægra

L I B E R

Exanimis, penitus gelida, exsanguisq; rigenq;
Composito in rabiem rectu iam morte sub ipsa
Sic tandem in silice est couersum exsanguine cadaver
Cuius ab informi locus omnis imagine Græcum
κυνόσσαμα Nomen adhuc porrò retinet canis, atque sepulcri.

Inde leues aurae turgentia vela replebant,
Simois. Cum Simoentis aquas, & Graio nobile busto
Rhetion. Rhetion, & multum debenteis vatisbus vmbribus
Liquerat vnceta ratis. iamq; uti nauita ventis
Iussit, & a tergo flatus captare secundos,
Suspenso omne genus velo, tensoq; rudente.

Tenedos. Heic primum Tenedos ponto notissima fama
Occurrit, validas olim quæ culmine montis
Excelsi gesit latis cum moenibus arces.
Quas Ligurū, Venetumq; ferox discordia tandem
Excidit, prorsusq; a sedibus eruit imis.
Dum simul intestina gerunt ciuilibus armis
Prælia Christicole, nullam referentia laudem.
Nunc disiecta iacent diuersa per aua paßim
Saxa, nec ullius faciem referentia coetus.
Rustica sed tantum parvo gurgustia sumptu
Condita spectantur, quæ nunc gens Turcica finit
Vicinos paßim populata recentia pangit.
Iamq; ratis Tenedi supremam litoris oram
Sulcabat, ventis satis hactenus usq; secundis,

Cum

Cum simul aduersæ surgentes protinus aure
 Accepto cursu pinum remorantur euntem.
 In latus aduersum translatis funibus, audax
 Torquet in obliquum mox denuo nauita puppim.
 Veritutur aëta ratis nutu revoluta, coactis
 Et latere à leuō turgescunt linteæ ventis.
 Sulcat iter, rursumq; secat vada spumea ponti.
 Linquimus Aeolidos fineis, & ab Hectoris Urbe
 Flebitimus in dextrâ partem trâs æquora cursus.

Ipsa Samos dextra Thracæ cōtermina stabat. samothracia
 Vnde vetus retinet Latium Samothracia nomen. nunc Saman-
 drachi.
 Sed Paulisper adhuc hac tempestate, nouata
 Gentis ad incultæ delumbem gutturis usum
 Voce, Samandrachi vulgi sermone vocata est.
 Has Agathoclæis argillam fingere quondam
 Docta modis, patriumq; solum gens arte decenti;
 Fictilibus variare nouis, testisq; politis,
 Incoluit sedes, decus vnde, & nomen adepta est.
 At Versis studijs hac tempestate, coactis
 Est assueta fauis spumantia cogere mella,
 Aut olidos passim caprarum educere fetus,
 Sit licet ipsa quidem patriæ letissima tellus,
 Nec cultoris egens, nec diuitis ubere glebae,
 Sed cita dum fissis ratis hanc præterfluit vndis,
 Et nunc à dextris excelso vertice stabat

L I B E R

Lemnos, nūc
stalimene. Canis Athos, sese mox extulit æquore Lemnos.
Quam postquā iuuenes videre, & Lemnia norat
Litora, dimitunt mox pendula vela, & apertos
Intrabat portus remis agitata carina.

Heic iterum capti rerum nouitate, silentis
Lumina per Lunæ sinuoso in litore passim
Corpora curamus, saturiq; in amœna vagamur
Per loca, perq; situ squalentia litora inertis.
Dum nox ipsa viæ spatiū interrupta, & umbris
Inuoluens circum terramq;, polumq; reductis,
Paulatimq; vagæ subducto lumine Phœbes,
Abstulit ex oculis orbi, rebusq; colorem.
Nosq; etiam inuitos tandem nebulosa coagit
Inde referre pedem, rursumq; in texta carinæ
Per loca trita parum gressu properante reuerti.
Sed primū ut madido gémateis rore per herbas
Matutina vagi rubebant lumina Solis,
Rettuleratq; diem motis Pallantias astris:

Hephæstias, Tum procul exhibuit sese Urbs Hephæstias, ipso
nūc cochino. Insulæ in ipsius medio, clarissima quondam,
Nunc nimium saui depresso Tyrannide Turca.
Hanc prope collis erat, nulla usquā cōsitus herba,
Gramine nec molli, nullaq; propagine Vitis,
Arboreæne inquam visus reuirescere silua,
Sed veluti exustus Phœbeis undique flammis,

Affiduoq;

Affiduoq; grauis incandens lampadis æstu,
 Rupis & exæsæ faciem referebat hiulci
 Aut prorsus scopuli, quem crebri fulminis iectu,
 Et perterritre crepo tonitus, nimbiq; fragore
 Iupiter indignans exscindere funditus ardct.

Tu tame ipso tuo, & non nullo munere felix,
 Iam neque carminibus neglecta silebere nostris,
 Vnica præ cunctis celeberrima Lemnia tellus.
 Nota diu medicis, studijsq; accommoda nostris.
 Cui mira virtute malis medicarier, atque
 Pestibus omne genus, varijsq; obsistere morbis,
 Aut natura dedit, dedit aut qui temperat ipsam.
 Autor & illius Deus, estq; potentior illa.

Terra Lēnia,
 seu sigillata.

Huius & inuentū primū moremq; vetustū
 Scrutandi, indigenæ gentis ritumq; quotannis
 Seruatū expediā, & facili, & certo ordine pādā.
 Ergo ubi sacra dies, & certa volubilis annū,
 Adeccima Augusti iam quinta illuxerit orbi.
 Tempus adeſt, rediere suis stat a tempora rebus,
 Delectus propriūq; dies reuocatur in orbem,
 Quo fas frugiferæ est, rursum tellure refossa
 Rimariq; sinus impunè, & viscera matris.
 Tū procerū glomerata manus, generosaq; pubes
 Et circum magna iuuenum comitantे caterua
 Omnibus ex oris, vicijsq; ex omnibus, ipsa

Idibus Augu
 sti effoditur
 terra Lēnia.

LIBER

Quām latē circūm Lemni patet insula vasti
 Conueniunt, properatq; statu de more Cochinum,
 Sombach pre Continuò Sombachus, honor cui maximus illic,
^{fetti nomen} in Lemno. Tradita cuius ea est tutelæ, atque insula curæ,
 Sexaginta legit haud segnes, crede, ministros,
 Rustico & assuetos operi, gnauoq; labori.
 Qui versare solum, durisq; ligonibus instent
 Admoniti, haudq; grauem sudore ferre recusent.
 Hosq; sibi accitos socios in rebus agendis
 Secretum per iter, multaq; ambage viarum
 Deducit, fallitq; rudes sermone, iocisq;,
 Donec ad exiguum forma, nec diuite cultu,
^{Sacellum, cui} nomē Sotera. Sed sacrum veteri pro religione sacellum
 Perueniant, in quo multa pietate sacerdos
 Delectus, Graio ritu, Graioq; canore,
 Et patrio de more Deo diuina face sens
 Nempe salutifero, sollennia vota, precesq;
 Concipit, & peragit lustralia sacra Tonanti.
 Sed comites stratiq; solo, genibusq; voluti
 Vestibulum ante ipsum, primoq; in limine se se
 Agglomerant omnes, magna addēsantq; corona,
 Heic sotera Deū ante omnes, reliquosq; precatis
 Cœlicolas Diuos, volucres Diuūmq; ministros,
 Suppliciter patrijs venerantur numina votis.
 Inde ubi diuinis operata, Deumq; precata est

HAC

Hec manus agrestum, pretio conducta, seueri
 Ductorisq; sui mandata facessere præsto
 Oem opera addicit, promptumq; ad nissa labore.
 Ille viae comites ad certa silentia primum,
 Celandiq; locum externis confederat omnes.
 Deinde vetat cupida ne quisquam aut fraude, doloue
 Particulam effossa furtim tellure recondat.
 Quam mercem populis externis distrahat. inde
 Rursum iter incepturn accelerat, properatq; secundum
 Ad teli iactum, aut paulo amplius, ire patentem
 Lena viam quam monstrat, eam qua semita ducit.

Quo simul, ac tandem sinuosa per aua ventu. Loci descri-
 Perpetua est heic caute rigens, & sentibus hirta ptis, unde mil-
 Planities, inculta, nec ullis pectita rastris,
 Non miti Baccho, aut donis Cerealibus apta.
 Cuius in extremo, cingentibus omnia saxis,
 Altera stat rupes nemoralis margine campi.
 Hanc late circum, tepidum quam vergit in Austru,
 Et matutinum Sol aureus exserit orbem,
 Plana salebro si late iacet area campi.
 Cuius adesa velut scabra rubigine, & omnis
 Est exusta loci facies, & torrida ab æstu.
 At quam Threiciam, & glacialē respicit Arcton,
 Quaq; videt serum condentem lumina Phœbum,
 Præceps exesis radicibus imminet agger,

Lucifugam

L I B E R

*Lucifugam attollens nemoroſo vertice frontem.
Quam circum densæ piceo velamine vepres
Prætexunt, & quā nemoru viridantibus umbris,
Atque obscura suis folijs ramalia opacant.*

*Heic ſpecus arcanū, multoq; horrore verendū
Vicina ſub rupe latet, cœcoq; recessu
Summotū ex oculis, camerato & fornicē opacū.
Cluofo hoc tandem ſcopulo, ſeu colle potiti,
Mox proni terræ, & curuato poplite rurſum
Numen adorantum ritu cœleſte præcantur,
Fœlicemq; loci Genium, indigeteſq; salutant.*

*Inde operi ſeſe accingunt, pars tollere moles
Faucibus obiectas antri, pars magna bidenteis
Expediunt, nitidoſq; acuunt in cote ligones.
Telluremq; parant alij ſaþe inde refoſſam,
Argeſtamq; iterum ſacro deuoluere ab antro.
Donec obumbratæ cœca in penetralia terræ
Perueniant, quibus ipsa velut latet abditam illoſ
Lemnia, non aliter pretioſa, & cara ſolemus
Arcanis penitus cimelia condere capſis.
Sic refugas, medioq; ſinu genitricis opertas
Rimantur venas, imoq; in viſcere terræ
Educunt, penitus luſtratis ante latebris.
Et glebam minij medicam totius in anni
Depromunt uſum, qua morbos, vulnera curant,
Pefſio.*

Pestiferæq; etiam labis contagia pellunt,
Multaque mortaleis que nos incommoda vexant.

Cotinuo heic locuples saccos, culeosq; capaces
Gossipio, & Vario pilorum stamine textos
Explet Sombachus memoratæ mercis aceruis.

Inde iterum obstipare aditus tellure recenti

Agrestes, raptimq; cauas explere latebras

Aggere coniecto, atque agrestis molibus instat.

Spelæumq; foris, circumq; infraq; supraq;

Errantes ederae, & croceis Viburna corymbis

Nexa tegunt, rarisq; virens Labrusca racemis

Occlusos aditus Umbroso obnubit amictu.

Quo loca senta situ, & frondetibus obsita dumis,

Acleum piceo foliorum obtecta recessu,

Ex improviso venienteis fallere posset.

Post comites non versa retro vestigia eadem

Qua venere, legunt, verum certo ordine cuncti

Diversum per iter dominum comitatur euntem,

Dum Tarteßiacas iam Sole cadente sub undas

Perueniant mane unde prius soluere profecti

Scilicet oppositum vicina in rupe Cochinchinum.

Hic quicunq; loco imperitat, qui præsidet oræ,

Pacta prius Getico persoluit iura Tyranno,

Qui parta insidijs & regna, & sceptra gubernat

Constantine tua, atq; Asia ferus occupat Urbeis.

Sombachus
Phragidos po
tissimā partē
ad Solymānū
ratione tribu
ti mitit.

Maxima

L I B E R

Maxima cui cedit terræ pars iure quotannis.

*Solymannus
Spfragida di
stribuit.*

*Atq; hanc munificus Varios impedit in Vtis,
Siue quis egregius fama, aut præstantibus ausis
Ante alios notus, seu quis forte utilis illi
Consilio, aut saeu dubio in discrimine Martis,
Siue nouas arteis sollers produxit in auras,
Mercedem hinc factis dignam, pretiumq; laboris
Accipit, aut si qui præclarè munia Regum
Externorum obeunt grauis aut mædata Senatus,
Missi oratores Byzanti ditis ad oras.
Hosce sibi meritis, & tali munere largus
Deuinct, carisq; suis, alijsq; propinquis
Mnemosynū in patriā reduces dat ferre salubre.*

*sombachus
folus Spfragi
da distrabit.* Altera Lēniaci minij pars deinde per omneis
Europæq; Asiaq; atque orbis spargitur Urbeis.
Hacq; vnus toto exercet commercia mundo
Sombachus, regni quem in tali parte locauit
Turca animo forti notum, & præstatibus ausis.
Sit licet hic nullo maiorum stemmate clarus.
Turcæ etenim semper procaciter omnia voto,
Consilio, & nutu cesserunt tempore ab illo
His, quo Christicolas regnis exegit ademptis.
Nanque ubi Barbarico vel regna aliena tumultu
Invasit, vieti siue Urbeis violenter ademit:
Non quenquam patitur regnis succedere autis,
Atque

Atque paternarum cognato à sanguine scribi
 Heredem vel opum, vel aucti iure peculi.
 Verū ut cuiq; animus præstas, nec degener arctis
 Nobilibus, feruetq; auido sub pectore Mauors,
 Quæsitumq; manu decus, aut vicitribus armis
 Ut fuerit, talem superatæ imponere curat
 Rectorem genti, nunc hunc, nunc protinus illum
 Substituit, propriaq; hic cuncta libidine versat,
 Rursus ubi sic visum illi nec inutile, paucos
 Post annos alias procul ablegatur in oras,
 Atque idem alterius populi, gentisq; remotæ
 Imperium locuples, externaq; regna capessit.
 Inq; locum illius mox sufficit ipse recentem.
 Ne post victorum mutatis denique rebus
 Amplius indigenæ leges, & iura retractent.

At si forte aliquis furrim temerarius ausit
 Hinc licet exiguum rubricæ tollere partem,
 Ut mercem populis externis distrahat, ille
 Illicet editi violati pendere pœnas
 Cogitur, & pereunt fractæ res funditus omnes.
 Portio enim indigenis, solis operumq; ministris
 Pertenuis proprium tantummodo cedit in usum.
 At nūc quādoquidē quæ his auribus haufim⁹ ipsi
 Nostra rudi tantum percensuit ordine Musa.
 Fas mihi sit vulgare modum, ritumq; vetustum,
 Scripto-

suffirati ter-
 rā Lemniam
 confiscatio be-
 norū pœna.

L I B E R

Scriptorū ut memorāt monumēta insignia, prisci
Deniq; quem quōdam primæua ab origine patres
Instituere, diuq; obseruauere minores.

Ergo ubi Lemniacæ genti sollennis honorem
Lux solita attulerat, qua iam tellure reclusa
Fas erat occultas terræ explorare latebras,
Atque sphragin medicā proferre in luminis orbi,
Cum ductore suo gentis conuenerat omnis
Lemniacæ manus, & promiscua turba virilis,
Femineiq; etiam sexus, iuuenumq; senumq;;
Festaq; magnificis agitauerat annua sacris,
Concilians Veneris comprimis numina lesæ,
Venus Lem- Femineum quæ exosa diu genus omne profanum,
niadibus in- Hæc quacunq; maris reflui præcinctigitur vndis
fensa. Insula, quod Diuæ nulos sacrauerat igneis,
Sacra nec illius quod nulla heic imbuit aram
Hostia. deinde Deæ soluebant vota marito
Debita Mulcibero, qui celsi à vertice cœli
(Sic apud indigenas vulgata licentia famæ est,
Atque poëtarum passim deliria iactant)
Turbatus dira patris impietate, perustam
Narratur roseo sparsisse hanc sanguine terram.

Homer. lib. 1.
Iliad.

Nanq; illū fama est, cœlo cùm pulsus ab alto,
Atque diem totum præceps per inane rotatur,
Hanc ipsam in Lénon delapsum ex aethere, et isto
Rursum

Rursus ab indigenis tandem scopulo esse repertū,
 Alternos & eō lapsantem poplite gressus.
 Denique ad hēc etiam adiiciunt, si credere dignū,
 Omnia iam casu labefactum membra recenti,
 Admotoq; salutiferē hoc medicamine arenæ,
 Cuius ibi tantum fuerat tum copia, mira
 Protinus huius ope, auxilioq; dolore solutum
 Conualuisse, dem reparatis viribus, omnem
 Antiquum afflictis membris rediisse vigorem.
 Cuius ut aternū facti monumenta manerent,
 Purpureus, quasso qui fluxit corpore sanguis,
 Infectis subito, roseo ceu murice, terram.
 Vnde illi virtus eadem post facta remansit,
 Posset ut omni genis languetum ob sistere morbis.

Ast olim cum se sacris referebat ab aruis
 Diues opum, diues medicatae mercis aceruo
 Conducta cum pube sua Dux Lemnus, illic
 Adstabat Veneris succincta in veste sacerdos,
 Fictilibus quo tum pateris phialisq; coactæ
 Hircinum terræ miscebat ritè cruorem,
 Quem prius infensa Veneri, Diuīsq; litarat.
 Post autem Ortygiam cupidi placare Dianam
 (Bis nam, terue suos ritus, & sacra nouarunt
 Indigenæ) rursus contempta Cypridos arā,
 Dictynna noua sacra vni instaurare quotannis

Ratio poëtica
virtutis ter-
rae Lemnæ.

Dioscoridū
tempore hircinū
sanguinē Ve-
neri litatum
terræ Lēniæ
admiscebāt.

Galenī tēpo
re Diana Lē-
nij sacrificia-
bant.

L I B E R

Cœperunt, & odoriferi dare thuris honores.
Pestifera nam saeva luis contagio Lemni
Aequorei passim cunctas diffusa per Urbeis
Indigenis, miserum, iam vix ignouerat ullis:
Aspera quam dudu neglecti Numinis ira
Inflxit, memores tandem sic ulta furores.
Illi ergo omnes veniam, pacemq; per ædem
Postmodò tentarunt, & conciliare fauorem.
Idq; adeò remedi prius ostendistis, opisq;
Dicit ei, simili non nunquam clade viritim
Multati, auxilioq; pari à contagie leuati.

Modus purgandi terram
Lemniam.

Vt primū ergo sacri tumuli ē penetrabilibus altis
Multi iuga sub rupe, latet qua condita, rursus
Est effossa rudis sollenni tempore miltos:
Suppliciter solito de more operata sacerdos,
Illi utique a reditu vicino ē fonte petitum
Torrentis solita est fluidi miscere liquorem,
Illi usq; grauem scoriam detergere lympha,
Terreaq; in solido purgamina linquere fundo.
At reliquam, quæ tum magis utilis esse putatur,
Inde minutatim transferre in cribra, decenter
Atque manu quatere illa leui, dum frustula terra
Subsidant sincera foraminibusq; colentur
Emundata, magis quæ lenta vligine pingui.
Interea famulæ sacrorum, operumq; ministra,

Quægi

Quæq; suas peragunt partes, & munia tractant.

Nanque aliae properant, dispositis ordine grumis

Exprimere admissos fonteis, aliæq; subactam

Atq; iterū, atq; iterū voluunt, massāq; retractat.

Pars in frusta secat, pars leui protinus illa

Componit tabula, singlatim extensaq; durat.

Ast aliae expendunt æquata segmina lance

Digerere in paruos dragmarum quatuor orbeis,

Pastillosq; manu non nullis vñica cura est

Aut Soli explicitos capræ insignire figura.

Atq; charactere hos tādem σφερύιδ' αγος ab illo

Quis, quæso, dubitet, veteres vocatae Pelasgos?

Tempore at ex illo, Triuiae quo antistita primo

Mutato ritu diuina facessere coepit,

Pestiferam indovenis contagem auertere curans,

Sunt impressa illis tria virginis ora Dianæ.

Verum Lemniacos, qui hac tēpestate parātur,

Pastillos pressos, obsignatosq; videbis,

Inscriptosq; notis Arabum, ignotisq; figuris,

Sive characterū formis, TIN IMACTON ad

Quæ propria gēti lingua proleta sonare (vngue,

Atq; sigillatam terram signare feruntur.

Huius at erroris cupidi restinguere fontem,

Mendacemq; Deūm Vanorum euertere cultum

Christicola, Venerisq; aras, & festa Dianæ.

Quibus charæ
æribus diuer

so tēpore hæc
terra lemnia

fuerit sigilla-

ta.

Galenī tēpo

re imprimē-

batur signum

Dianæ.

Hoc tēpore an-

te effusionē

terre celebra-

tur à sacerdo-

te missa, cui

etiam Turca-

intersunt.

L I B E R

Tergeminæ, induxere nouos post cetera ritus.
Sacraq; quæ nobis Christus celebranda reliquit,
In proprium vertens Cerealia munera corpus,
Inq; salutiferum liquentia vina cruentem,
Despectis reliquis sanxerunt esse colenda.

Quem, superis grates, hac tempestate litandi
Obseruant, retinentq; modum, ritumq; precandi
Indigenæ, hæc quacunque maris præcingitur vndū
Insula. quinetiam linguisq; animisq; fauebit
Turcica plebs, & dira alias, inimicaq; genti
Nazareæ, si quando sacris præsentibus illi
Contigit esse, simul communia sacra fountes.

Nunc agè pastillis, quæ sint discrimina, pauc
Expediam dictis, certo ordine singula pandens.
Principiò, istius quoniam non una rubrica
Est species, nec forma eadem, sed nec color vnuig.
Illa mihi potior reliquis, illa ordine prima
Iure recensenda est porro, quæ pluribus annis,
Et longum cæcis quæ terræ educata cauernis,
Iam pridem è tenebris in apertas prodit auræ.
Illa characterum formis distincta quaternus,
Et totidem punctis nullo fabulone molesta est.
Sed resinoſa, tenax, & lenta vligine pingui,
Nescio quid gustu lutulentum contrahit ori.
Atque haec obscurum misto pallore ruborem

Servat,

Seruat, eiq; orbis non pollice largior uno est.

Altera sed paulo rubicundior, estq; priori

II.

Haud multum absimilis, paulo maioribus, atque
Insignita notis tribus, & septem ordine punctis.

Illa salebroso sabulo saturata, subinde

Mandetum grauiter crepitat sub dente molestu,

Interea & succi, paulumq; saporis acerbi est.

Tertia diuersis elementis Lemnia multos

III.

Obsignata pari in spatio est, mutatq; colorem.

Nanque rubet primum maiori ex parte, sed albis

Interpuncta notis, maculisq; albentibus usq; est,

Versicolore velut rutilat substemine vestis.

At vero terrae diluti est quarta coloris

IV.

Lemniacæ species, quæ partim buxea pallet,

Suaue rubet partim, tornatile quale decenti

Candet ebriumino tintum, verum illius orbeis,

Pastillo sue tribus distinctos esse sigillis

Sæpius his ipsis collatis, crede, notaui.

Atq; hasdeme notas tantum, impressasq; figuras,

Hos inter se quidquam differre negabis.

Quinta autem terræ species celeberrima partim v.

Purpurat aucta croco, partim albicat, utq; puta

Byzati viciata, nec illa frequenter esse (ta est

Cernitur, aut usquam prorsus magis obvia. cuius

Pastilli reliquis maiores esse frequenter,

K 3

Atque

L I B E R

- Atque characterum formæ, ductusq; notantur;
VI. VII. Pastillorū alias reperis, duplicesq; figuræ
Distinctas specie, atq; notis, quarū vtraq; rara est
Et medicus reliquis mage commendata, sed illa
Prorsus ab hac gustu nil discrepat, atque sapore,
Illa sed hac paulo forte est salebrosior, atque
Mista magis sabulo, & rigidis magis aspera are-
- VIII. Estq; sigillata species octaua rubricæ, (mis.)
Sed vitiata bolo Armeniæ, binisq; figuris
Siue inscripta notis tantum, quibus utiq; forma
A reliquis distat, quamvis nil discrepet orbis,
- IX. At vero supereft huius forma altera terra,
Quæ compacta parum, vel nō satis ante subiecta,
Sed saturata nimis sabulo est male pinguis arenæ,
Aut excocta paru, aut senio velut icta fatiscit.
Huius item pastillus honestu est ductus in orbē,
Assimilatq; nucis simul & cum mole figuram.
Sed depresso erat coni sub acumine vtrinque
Fastigatus apex. Vnde illi forma remansit
Sic modice presso plana, atque æquata sigillo.
- X. Ultima Lenniace, & species magis obvia terra,
Pluribus illa notis, nec non maioribus orbem
Interpicta, quidem pretio maiore paratur,
Cui naturalis, nisi me sententia fallit,
Nidor odorifero sic fragrat aromate in ore

Manden

Mandentis, veluti si sit sapor arte paratus.

Sed non heic cunctas illius denique terræ
Cura mihi numero effigies, speciesq; referre,
Cuius nulla quidem statuit finemq; modumq;
Experiens usus hominum, atq; industria sollers.
Præsertim si parua aliqua ob compendia cordis
In penetrata sitis furibunda irrepserit auri.

Nunc vero ista sibi qui nam primordia porro,
Sumpfit, & unde rudis concepit semina tellus,
Difficilis causa est, & inextricabilis ordo
Cœlestis fati, atq; huius perquirere causas
Cunctarum, & cœcis euoluere velle tenebris,

Naturalis
causa virtu-
tis huius ter-
re inquiritur

Haud unquam humani potis id præstrare facultas
Ingenij, tenuisq; hominum vis insita menti,
Ni suffulta prius diuini numinis aura
Ipsa sit, idq; fauor conceptus ab æthere præstet.

Sed cum continuè, dextrèq; potentibus ille
Defuerit nunquam, nec opem, auxiliumq; negarit
Sollicitis rerum (quid enim speremus inertes?)
Experiar, tute aura, præcor, mihi cœlitus adfis
Aetherea, oq; tuo mea peccora rore serena.

Qui cœlu, atq; auris, maris æquora, & æquora
Aeternis regit imperijs, Deus unus, ubiq; (terre
Mansurasq; dedit per secula iugia leges.
Principiu, & causa est naturæ rursu illa secunda.

L I B E R

Omnibus in rebus constans perdurat origo.
Quidquid enim fieri natura creditur, omne
Id virtute Dei fieri censetur, & idem
Spiritus intus agit, genitalia semina rebus
De super infundens, omnes creat, auctat, alitque
Nullus ut istius iam sit diffusilis auræ,
Nullus in orbe locus diuini numinis expers.
Et quia certus agens vigor hoc descendit ab alto
Aethere, qui sese terram diffundit in istam,
Qua licet applicata varijs obsistere morbis,
Nulla alia aut causa, aut ratione aliunde petita,
Virtuti, mentiq; Dei sollertia id vni,
Atque voluntati diuinæ adscribimus ipsi.

Postquam deinde situ, & posito squalore marina
Hypsipylea satis perspeximus oppida, tempus
Admonuit veteres, cœptosq; capescere cursus.
Ut primum ergo dies aliquot nauclerus hiulcas
Observarat aquas fremitus posuisse minaces.
Vidit & equoreos fluctus Aquilone secundo
Leniter in summo crisspare volumine ponti,
Continuo resides socios ad litora cogit,
Pasaq; sollicitus pelago dare vela patenti
Imperat, & demptis dissoluere funibus oram.
It magno propulsâ ratis molimine ab aliis
Sedibus, & segni cumulo circumfluæ arenæ,

Hanc

Hanc etiam totis annixi viribus omnes
 Pellentes latus in dextrum, mox inde sinistrum
 Certatim iuuenes vi, vix, ægreq; reuelunt.
 Sic porru progressa leui ad spiramine, demum
 Liberiore mari fruitur, ventoq; secundo,
 Et properat tumido per spumea cœrula velo.
 Interea à tergo mirantibus, edita pronas
 Ora recedentis terræ subsidit in vndas.
 Nullaq; mox Lemnos, nusquam Volcania tellus
 Apparet; vastus nam sensim pontus, & aura
 Prospectum ex oculis terræ procul abstulit oem.
 Sic facilem cursum non nullo tempore nostra
 Optatis pinus successibus vsa peregit.
 Postridie à tergo picea caligine tristis
 Exoritur nubes pluuias, ventosq; minata,
 Primus & hinc Boreas procliveis incitat vndas,
 Dein Zephyrus, Caurusq; furēs, creberq; procellis
 Africus, alternis distorquent flatibus alnum,
 Corripiuntq; ratē tumefacta per æquora, & ipsa
 Fluētibus inuoluunt luctantes vndiq; venti.
 Exoritur clamorq; virūm, gemitusq; paucatum,
 Et se quisque dolet, queriturq; animosius æquo
 Nunc ausum infido sese committere ponto.
 Ipse ratis rector demitti carba a dudum
 Iussit, & antennas velorum inuoluer alis,

L I B E R

Clamore incassum cœlumq; auraſq; fatigans.
Nam fragor horrisonus, tempestatesq; ſonora
Sollicitos nimis impediunt, turbantq; ministros.
Quippe prius laceros quam quassa puppe rudēteſt.
Abſtulerat turbo, non quid iubeatūc, vetetūc
Naclerus, circum turbantibus omnia ventis,
Nec iuuenum quisquam potis eſt audire vocantē.

Vertitur hoc paēto cœlum caligine circum
Protinus inuoluens picea terramq; fretumq;.
Quodq; mage horredū noctis ſimul umbra ſubi-
Et violenta ſimul creuit cū nocte procella. (bat.
Consilij omnis inops hæret qua dirigat arte
Nauta ratem, haud ultrā viētū iā flectere clauū
More valet ſolito ventoq; impulſus, & vndis.
Incubat ex omni tempeſtas horrida cœlo.
Quotq; ruūt tumidi rapido cum turbine fluctus,
Nos totidem diræ ſunt viſa inuadere mortes.
Atq; omnes pauitare metu, ceu morte propinquā
Deq; ſua prorsus iam diſperare ſalute.
Consilij incertus tandem, certusq; pericli,
Cogitur incertis committere fluctibus alnum
Ipſe gubernacli custos, ſic denique noctem,
Quam longa eſt, varijs nos tempeſtatibus acti
Huc, illuc miſerè dubijs iactamur in vndis.
Attamen instanti morti ſubducimur, uno

Numinis

Numinis auxilio tuti, fatoq; Tonantis.

Verum ubi iam cœlo tenebras Aurora fugarat,
Reppuleratq; nigram rubicunda lampade noctem
Cynthius, Eois rursum redditurus ab undis,
Tristia tum demum vanescere nubila cœlo,
Vastaq; cœperunt agitata quiescere ponti
Aequora, paulatim iam tempestate remissa.
Ergo quassatam ventis aduertere primum
Hæc quecumque forent, ad proxima litora nauim
Omnibus idem animus, cum protinus agmine magno
Scilicet ad votum sese veluti aquore ab alto
Exseruisse procul miramur tecta domorum.
Acclamant alacres socij, terræq; propinqui
Exsultant, & mox superis Dijs carmine grates
Persoluunt, lætoq; sonant lata æquora plausu.

Interea ad clavum residens in puppe magister
Sollicitusq; animi pertentat fumibus altum,
Et bolide eiecta peregrinas haurit arenas,
Educat & obseruans proprius discrimina terræ,
Cuius ab aspectu potuit cognoscere primo
Vicinam Lesbon. quid non, prò Iupiter, acri
Ingeniosa potest hominis sollertia tandem?

At reliqui audit o memorati nomine Lesbi
Clamorem attollunt nautæ, Lesbonq; salutant
Lesbum exoptatam, quo primum tendere cursum

Instituit

L I B E R

Instituit Lemni soluens à litore nauta.

Ergo ubi iam fessos nos insula litore amico
Excepit, superis per soluere vota vocatis
Admonuit primum seruata in puppe magister,
Qui subiit laxi rursum moderamina clavi.
Quassatamq; ratim ventis, & fluctibus undæ
Imperat in bibulam famulos propellere arenam.
Nos reparare cibo vires in membra rotatu
Eluxata iubet, multoq; madentia fluctu.
Utq; potest dictis mœrentia pectora mulcet
Consternata metu, mortisq; horrore propinquæ,
Et reuocare animos, ac mœstum corde timorem
Mittere, & insanæ iras contemnere ponti
Hortatur, rapidas nec formidare procellas.

Interea Aemonia properabat Vesper ab Octa,
Hesperiumq; fretum Phœbus temone petebat.
Postquam epulis sedata fames, mox somnus ocellū
Irrepsit, duras mora nulla in puppibus altis
Pars bona per tabulas, pars fusi in cespite vino
Sub Ioue, composito laxamus corpora somno,
Atque indulgemus thalamis nulla arte paratis.
Donec flammiferum tollentes & quore currum
Solis equi sparsere diem, iamq; orbe renato
Diluerat tenebras Titan, noctemq; fugarat,
Purior & sudi se protulit aura diei.

Sic ubi

Sic ubi rupta quies, excusaq; lumina somno,
 Atque insperata sumus heic tellure potiti,
 Altas vitiferæ Lesbi descendimus oras,
 Protinus ecce loci Præses accurrit, & ipsam
 Miratur laceram, & quassatam fluctibus alnū,
 Miranturq; omnes nos tanto in turbine, & estu,
 Mille procellarum vitam potuisse tueri.

Non mihi crede, hoīm seruātur cuncta labore,
 Nostra nec arbitrio mortali fata reguntur,
 Sed quidquid patimur de cœlo prouenit alto,
 Et conuexa suis concurrunt omnia caussis,
 Ut decreta Dei, & fatorum expostulat ordo.

Quassatam interea reparat dū nauita classem,
 Restauratq; canas laxa compagine rimas,
 Atque nouos aptat solito de more rudenteis,
 Incoctos resinæq; picisq; liquore tenaci,
 Nos capri nouitate loci, famaq; priorum
 Lustramus Lesbon, validis ubi moenibus olim,
 Multarumq; ferax segetū Methymna vigebat, Metbymna.
 Usque racemiferis sed clarius exstitit agris.
 At nunc (usque adeò nil non vitiosa vetustas
 Perdit, & indomitis consumit dentibus æuum)
 Illius informes procumbunt undique muri,
 Quorū vix reliqua tam clara ex urbe supersunt
 Decidue turpiq; situ, senioq; ruine.

Hinc

L I B E R

Hinc mox digredi ad vicinā pergimus urbi,
Magnifica castri Mitylenen mole superbam,
Vnde parum hoc veteri mutato nomine tota
Insula nunc Metelin vulgari voce vocata est.
Hec gemino quondam portu, multisq; celebris
Ingenijs, verum stagnante, parumq; salubri est
vitruius li. Aedificata loco, & quem pestilis inficit aura.
i. cap. 6. Auctaq; de saxis aliarum est sola superstes.

Strabo. Aris-
be terrarum
motu fabuer-
sa: Pyrrha
bausta mari.
Nā reliquæ heic olim numero octo funditus urbes
Aut periere solo, aut absorptæ fluctibus vnde,
Paulatim aut vastam senio traxere ruinam.
Dum collapsa vetat reparari mœnia, & omnes
Christicolum cœtus in adepta dissipat urbe
Helleponiacis rigidus dominator in oris.
Inducitq; nouum, Geticaq; ab origine vulgus,
Et Mahumeticole lectissima robora pubis,
Qui mores, patriamq; fidem, ritusq; tenere,
Turcarumq; queant leges, & iura tueri.
Hisq; dat imperium populi, & committit habendas,
Quam longe extendit se vicia insula circum.
Quæ mera collunies gentis sola occupat urbis,
Munitasq; arces, & tutis oppida muris.
Quæ sitamq; armis prædam raptoris iniqui
Custodes seruant cura, studioq; fideli,
Et vigili semper, multaq; indagine fineis,

Atque

Atque aditus omnis subito tutantur ab hoste.
 Edictisq; cauens, haud mollibus imperat heros
 Thraci, indomitū resonat cū classica Martē,
 Ne vīctos impunē sinant ductore sub illo
 Christicolas præscripta stipendia, & aera merent,
 Nec sese pugnæ violentibus inferere vndis,
 Neue sinant socijs vitam traducere castris.
 Ut resides turmæ, desuetaq; corpora bello,
 Sanguinei Martis cū res, & tempora poscunt,
 Mascula lētiferi detractent munera ferri.
 Fœdaq; mollities, & lenta ignavia, & ipsis
 Assidua emeritam corrumpant otia vitam.
 Ne sub dura semel Turcæ iug' a fortè redactus
 Religionis amans populus, Christoq; fidelis
 In libertatem sumptis se vindicet armis.
 Sic nunc exacti veteres hac urbe Pelaſoi,
 Atque pia Christum qui religione professi,
 Excentur agris, curuo aut proscindere aratro,
 Et versare solum Cereri, vel commoda Baccho
 Arua soli putris domitare ligone coacti,
 Et propagandam scrobibus depangere vitem.
 Nanque hac præcipue ante alias est Lesbia tellus
 Nobilis, & iam olim generoso palmita clara,
 Quanquam etiam ditet Cereali messe colonos.
 Quin & fruge alia, siliquisq; sonantibus agri
 Fluescunt

Turca edicta
 cauet, ne Chr̄
 stiani armas
 tracent.

L I B E R

Flauescunt paſſim Crimno, Maz'aq; parandis.
Et reliqua vbertim fecundi munera ruris,
Victus, et humanus quæcunq; heic postulat vſus,
Suppeditāt, pecudū genus omne, gregesq; volucru
Altilium, innumeras armentorumq; cohortes.

Iamq; ratem contra fluctus armarat iniquos
Nauita, cum socios ad proxima litora cogit.
Quandoquidem à puppi spirantes leniter aure
OppORTuna monent captanda ea tēpora. prompti
Mox iuuenes curuo tortos à litore funeis
Abripiunt, cupidi committere flatibus alnum.
Pandaq; necentes subducunt suppara fune.
Excipiuntq; auras venienteis. ipsaq; puppis
Perstringens resonos securo tramite fluctus,
Vix Mylēnæas à tergo liquerat oras,

Chios. Candida cùm vasto Chios æquore Solis ad ortum
Prominet, exsertans iuga multum Aruisia vino
Nobilitata nigro, paulatim illisq; propinquum

Phanæus, nūc Conſpicimus læti redimitum fronde Phanæum
Phanale.

Pampinea, ac vireis, & amictas vitibus vmos
Eminus attollentem, & robore Lentiscino
Augusta frontem pro maiestate superbam.

Mox magis, arque magis cœpit, propriusq; videri
Insula diues opum, & variarum vberrima rerū,
Et vicina licet fecundos meſſibus agros,

Ingit̄

Iugiter & vino iactet se Lesbia tellus,
Nulla tamen bifero lentisci germine tecum
Clara Chios dignè certauerit insula, nulla
Vtilitate pari tecum certauerit arbos.

Quæ viridi semper folio, semperq; grauata
Paulatim triplici solita es grandescere fetu,
Alter vt, in morem Lerneæ scilicet hydræ,
Maturo cedente nouis succrescat alumnus.
Qui primum rufus, sed post maturior atrum
Nigrescens acinis inducit sero colorem.

Nec tantū hoc fructu domino vtilis, aut quod ho-
Apta voluptati fessis cultoribus, atque (nestæ
Prebeat optatam vulgo potantibus umbram:
Verum etiā lentæ tragacathæ, aut gumiis ad instar
Sudat odorato humorem de cortice flauum.

Ac veluti cerasis, aut Phyllidis arbore gratum
Sæpe sub autumnum mucosus liquitur humor.
Hac subito tum merce noua terræ incola diues
Colligit immensos pretiosæ messis aceruos.
Exercetq; alijs latè commercia terræ
Illius hinc cultus populis, & cura serenda
Arboris, & longos industria multa per usus.
Heic omnes circum campos, atque omnia latè
Rura tenent circum Lentisci robora, & omneis
Sæpè replet culeos dominis Lentiscinus humor

Lentisci de-
scriptio.
Cicero de di-
uinatioe li. 1.

L I B E R

Qui grato resinam terebinthi imitatur odore,
Inq; picis morem concretae frigore sensim,
Collectus spatio durescit temporis arcti.

Quin etiam indigenas tota hac tellure pueras
Et muliebre genus præstantia tanta decoris,
Atque adeo exactæ commendat gratia formæ,
Vt candore niuem superent. sic denique oratum

XIwp Grecè De niue nomē habet deductum ab origine Græca
niuem: vnde Insula, quæ duro nunquam subiecta Tyranni
Chios dicta Helleponiaci imperio, sed pendere tantum
est. Est tandem reliquos de more coacta per annos
Sorte tributi, auri numerati certa talenta.

Hinc resoluta ratis Chio de litore, salvi
Stagna secans ponti rapidos præteruolat Euros,
Et lentis ciferas celeranter deserit oras.

Psyra. Psyræq; quæ medio rupes velut horrida ponto
Scyros, Achil Naucratis dudum latuit, modo culmina summis
lis latebre. Extulit ex vndis, sequitur quam rupea Scyros,
Pelidæ quondam latebræ, cum callida genitrix
Femineo fructu genitrix cœlarat amictu.

Euboë. Inde per Euboicos fluctus, ac Calchidos vndas,
Et refluxi vectis septena volumina ponti
Capharens. Exseruit scopulos, & naufragia saxa Capharens.
Quæ postquam à tergo securi liquimus, ipsis
Vela notis effusa damus, pelagoq; vagamur
Multot

Multos inde dies, longasq; ex ordine noctes.
 Prima cycli donec refugii caput extulit Andros, Andros.
 Mox aliæ, rursum his aliæ succedere sensim
 Cœpere in curuum dispositæ Cyclades orbem, Cyclades,
 Paulatimq; velut turres succrescere visæ,
 Quarū nec numerū, nec nomina dicere promptū.
 Dumq; heic per mediū ferimur properate carina,
 Rursus oberratas dextrā, lxxuaq; sub vndas
 Paulatim veluti turres sub sidere visæ.

Hæc postquam crebris euasimus æquora terris
 Confita, iamq; maris spatiū confecimus ingens.
 Inde ratis Sporadum ventis agitata secundis sporades,
 Sulcabit fluctus inter nullo ordine terras
 Intempestivum sparsas hinc inde per æquor.
 Inter ea Hesperij deuexo in margine ponti
 Phœbus anhelanteis disoluti ab axe iugaleis.
 Cum subito metuens hiemis proreta reductam
 Torquet in obliquum translati funibus alnum.
 Ipsaq; nimbi seris auris agitata carina
 Präceps ad litus resonanti turbine fertur.
 Vela prius iuuenes quæ dimisere, repente
 Colligere approparent, laxisq; inuoluere vinclis.
 Impelluntq; ratem magno conamine in arctos
 Anfractus, quæ se Aegeas extendit in vndas
 Sunion, & tuto latitant Piræa recessu. sunion, nunc
 Capo delle co

L I B E R

Interea rapidi dum turbant vndiq; venti
Aequoreos fluctus, & dum magno impete saeuia
Hinc Notus, abruptis Aquilo hinc insurgit habet
Sesimus extremā nautas circa Attidos orā (nū)
Occuluisse ratem, tempestatesq; furenteis
Belbina, nūc Vndique Belbinijs exclusas rupibus. ergo
Blenda. Roscida cūm primum pulsis Aurora tenebris
Fulsit, & orta dies respersit lumine terram,
Visendi studio, & lustrandi cuncta calore,
Atque nouo veterum correptus amore locorum
Decreram celebres terras inuisere, & hisce
Explorare oculis, quondam qua litoris ora
Palladiē steterant Græcorum gloria Athene.
Mox accedebant, studijsq; equalibus omnes
Mecum iter emensi longum terraq; marique
Ardebant socij, paribusq; accingimur aūsis.
Conductoq; viæ qui se promisit iniquæ
Ductore, aggredimur fineis lustrare propinquos.
Attica saxosa Ille viæ certus dubios, timidosq; pericli
fuit. Mūsterus Per nemora, ignotosq; locos, perq; aspera saxis
Strabo Athe- Tesqua, per et scopulos, et iniquo marmore cantes
nas petrā suis Scabrosas, densis atque inuia sentibus arua
se, inquit, in Ductat, Athenarum nos sistere in Urbe vetusta
planicie sitā. Pollicitus, nobis & adempta Palladis arce.
Iamq; iter emensi, vasta omnia, & oīa cultus
Indiga

Indigam miramur, primisq; habitata colonis
 Arua olim, neglecta situ, & squalore pudendo
 Iam iam obducta, scelus pro lamentabile, nostros
 Cum procul ante oculos se attollit in æthera moles
 Arcis, perpetuo, & saxo constructa vetusto.
 Cuus induratis longè rutilantia Lunis
 Ardua cœliuagæ feriunt fastigia nubes.

Mox heic duxor ait doctæ quæ thure vapora
 Assidue quondam caluit Vetus ara Miuerae,
 Quaq; laboriferis, validisq; immane columnis
 Templum illi æthereas sese extulit usq; sub auras. Tēplū Miner-
 Arx tantum celebris hoc tempore, montis eodem ue etiam nūc
 Quæq; imposta iugo est, vastas prospectat in un exstās dorico
 Aequoris, & circū dispersa mapalia, et oīs opere cōfectū
 Extero indigenas nocuo tutatur ab hoste, das peristylio cir-
 Nobilis arx, toto quā non est altera Graio cūdatū 48.co
 Nota magis regno, validisq; instrūctioni armis,
 Igniuomoq; magis tormentorum impete tuta.
 Ergo omnis, quæ tunc coluit gens Attidos oram.
 Huius præsidio, & munimine freta, dicatus
 Heic veterem Christi multos seruarat in annos
 Religionem animis, sacroq; est fonte piata,
 Donec Christicolis infidus transfuga tandem,
 Quem dudum agnouit proprium Floreūia ciuem,
 Huius adoptiuas arcis, Vrbisq; propinquæ

lumnarum.

Florentinus
 quidā Turcis
 prodidit aree
 Sebinae.

L I B E R

Maiorum de more datas suscepit habendas,
Assereret populum, ut iniqua à fraude Tyranni,
Qui Christum Argolica regione abolere parabat,
Perdere Nazareos penitusq; excindere gentem,
Quæ sortita fuit Christi de nomine nomen.
Qui postquam in partem fuerat, sortemq; petiti
Imperij electus, regniq; in iura locatus,
Ecce repente, nefas, pacta mercede, perenne,
Et scelus indignum, Mahumeti vendidit auro.
Qui miseros penitus populata per arua colonos,
Indigenasq; omneis victor ferro impius hausit,
Moxq; suum, exactis reliquis, in nomen ituros
Induxit populos, Mahumetanasq; phalanges.
Quid vesana fames auri, quid cœca cupido
Argenti, tandem sceleris quid linquit inausi?

Quò simul, ac tādem leti peruenimus, urbem
Nullam, & magnificas nullas offendimus aedes.
Nulla Ducum, Regumue palatia. mœniaq; urbis
Nulla locum, nullæ cingebant mœnia fossæ.
Sed raras inculta casas perrura stupemus,
Viliaq; exiguo constructa mapalia sumptu
Ruderibus, veterumq; ingentibus hisce ruinis
Templorum, ac domuum, quas desolauerat, ehen,
Urbis Athenarum profugus, quondam incola diues,
Atque hæc Barbarico penitus concessa furori

Hosti

Aeneas Sil-
vius de Euro-
pa.

Hostis in oppiduli formam, viciue redegit.

Arxq; vigil custos specula ceu turris ab alta,

Affida cura subiectam protegit urbem

Hostis ab incursu rapido, externoue tumultu.

Vndiq; sic misere nobis spectantur Athenæ.

Dedala quas Pallas sese coluisse negaret.

Quas Neptune pater nunquam tua moenia dicas.

Indigenæ Sethina vocant. duraq; coacti

Pauperie assuerunt vitam tolerare rapina.

Aut passim infestant furto, raptoq; propinquia

Aequora piratæ, sed quæ pars æquior, hamis

Fallit inescatos tereti sub arundine pisceis.

Aut desolatas exercet vomere terras,

Semper inops, misera, infelix, rerum oīm egens.

Sic fortuna etenim magnis est inuidia rebus,

Nec stabile est quidquam miseris mortalibus vñq;)

Quæ reliquias sacris superauit legibus urbeis,

Primaq; quæ duro versata est vomere tellus,

Nunc vix nomen habet. qua nulla illustrior oīm

Moenibus, atque foro, patulis naualibus, armis,

Quæq; alijs opibus viguit, domibusq; virisq;

Demolita iacet, miserisq; excisa ruinis.

Libera quæ quondam, proprijs quæ legibus ample

Imperitans, trifidi caput orbis, & vñica terre

Gloria, quam studio pulcre virtutis, & equi

*Athenæ, nūc
Sethina.*

LIBER

Magnanimi coluere Duces, quam lumina vasti
 Imperij, & Graiae quondam decora inclita publi
 Seu desiderio studiorum nobilis otium
 Cultores, Vigili sophiaeque potentis amore,
 Arcanas cuperent rerum perquirere causas,
 Naturae vices varias, seu grata perosi
 Otia se potius duri Mauortis in armis
 Exercere, decusque hinc querere fortibus ausis
 Optarent, ut quosque manent sua premia fortis,
 Omnibus ex aequo studijs, virtutibus, atque
 Artibus ingenuis fuit haec letissima sedes.

Quin quae ipsis etiam fuerat quodam hospita dimis
 Terra, laboratis uberrima frugibus, aruis
 Diues oliuferis, & prorsum muneric expers
 Nullius, ad victimum humanus quod postulet usus
 Qua neque clarorum secundior villa virorum
 (Pro variis rerumque vices, sortisque caducae
 Incertum imperium) iacet, heu, sine nomine tellus,
 Nunc tantum tellus, & flebilis urbis imago,
 Aut urbis potius triste, atque informe cadaver,
 Aut quocunque placet hanc nomine forte vocare,
 Durare ducta manet funesta in iura Tyranni,
 Atque obstricta ingo servili, heu, perdita tellus.
 Sicque labore via fessis est una peracta,
 Et pariter rerum stupidis lux altera, donec

Orto

Orto māne nouo stratas iam tuta per vndas
 Semita, iamq; Notis rursum ponentibus auræ
 A tergo faciles Aquilonis vela vocabant.
 Ergo citi ad nauim quā proxima litora sese
 Ostentant, quā nota duci compendia, tritum
 Acceleramus iter, donec peruenimus omnes,
 Nostra fuit curuo quo condita litore puppis.
 Hanc ubi festini conscendimus, ilicet amplio
 Linquimus insignem celebri Piræa portu.
 Et fugimus tumido per peruia marmora velo.

Iamq; procul celsas Lelegæia litora sensim
 Attollunt turreis, prope quas Thesæia Træzen
 Exserit antiquos Scyllæo è litore muros.
 Nec procul hinc medio scopulosa Calauria ponto
 Obiicit ante oculos sese, patiturq; per auras
 Paulatim magis, atque magis, propiusq; videri.
 Dum retro subsidit aquis cretosa Cimolus,
 Et lapidosa vndis occultans rudera Melos.
 Assiduoq; vagi deuexo à vertice Olympi
 Impulerat rapidam vélis turgentibus aura,
 Incumbens vasti pelagi per cœrula, puppim.
 Dumq; diem ad metam decluem Phœbus anhelis
 Impellebat equis, fuscabat & Hesperus umbra
 Paulatim infusa properantem ad litora currum,
 Præterit Argolicosq; sinus, veteresq; Mycenæ, Mycenæ.

Pli. li. 4. ca. 7
 Locri Epicme
 nidij cognoscantur, o-
 lim Lelegæ
 appellati.
 Scyllæu, nunc
 Capo de sy-
 gilli.
 Calauria, nunc
 Sidra.
 Cimolus.
 Melos.

L I B E R

*Lerna, lacus
in Argiuo a-
gro.*

*Maleū, nunc
Capo Malio.*

*Antraq; cæruleæ puppis declinia Lernæ,
Et malefida petit truculentæ saxa Maleæ.
Heic statim summo turgentia linte a malo
Colligere, & feßam iussit firmarier alnum
Remigij rector, portumq; subire propinquum.
Donec ab Eoo rediens effulserit orbe
Lucifer, atque diem renouarit luce recenti,
Et ponto terrisq; sui rediere colores.*

*Ergo ubi Memnonijs egressa cubilibus alto
Depulerat coelo gelidas Aurora tenebras,
Carbasa subducit, venienteisq; excipit auras
Nauita, cum pelago multum luctatus iniquo.
Inde procellosum vario discrimine pinus
Sulcat iter, pauidam circumsonat ira Maleæ.
Consciaq; instantis nautarum turba pericli*

*Cythera, nūc
Cerigo.*

*Aetolos apros linquens petit alta Cythera,
Quondā ubi Cyprigenæ sēcto de marmore matn
Condidit Aeneas excelsam peruagus aram.
Quā nunc obiecit Turcarum hostilibus armis
Dux Urbis Venetæ munitam rupibus arcem,
Fundatam rigida, solidaq; crepidine faxi.*

*Hinc propulsa ratis contis, leni actaque vento
Laconicus si- Litora curua legit, sinuosaq; stagna Laconum,
nus. Tenariū, nūc Tænariasq; petit fauces, atri ostia Ditis.
Capo Mattapā Utq; illam propius terris aduerterat inter*

Flexis

Flexilis arcta vadi nauclerus, & aspera rupis,
 Quæ superundantis contexerat vnda profundi,
 Protinus auulos nautæ legere rudentes,
 Ordinibusq; suis rursus per transtra sedentes,
 Demiðo remis petierunt litora velo.
 Cumq; in præcipiti decliveis æthere serus
 Phœbus equos currusq; ageret, tenebrosa per orbē
 Noxq; soporiferas a tergo induceret umbras,
 Sternimur undiuagæ supra tabulata carinae
 Leuia, perq; foros passim, somnoq; iacentem
 Scirpea me nautæ storea heic pro stibade molli
 Accipit inde leui cum primum rore madentis
 Matutina nouo respergit lumine terras,
 Extollens roseos cœlo Tithonia currus,
 Aëream rupem, & scopulorum mole reuulsam
 Fluctibus usque maris refluis, & sideris æstu
 Scandimus, unde patet latè prospectus in æquor.
 Atque in declivi, tum quâ procurrit in undas
 Spartano tanquam prætentâ peninsula ponto,
 Exstat in obiectu rabida spelunca Maleæ
 Dira domus, picea caligine semper abundans.
 Spiritus unde putris, veluti graueolëtis Auerni,
 Nidorem spurcum, & tetros exspirat odores,
 Sulfureosq; velut ruptis fornacibus igneis,
 Flammarumq; globos non raro eructat in auras.

Hac

L I B R

Hac olim Alcides, nisi si sit fabula vatum
Futilis, inuasit Stygij penetralia Ditis,
Et caliganteis Erebi peruenit ad umbras.
Eduxitq; ferum tenebrose Noctis alumnum
Solus in æthereas pauefactum Cerberon auras.

At nos erranteis regionibus hisce procellæ
Detinuere, vagosq; Austris horrentibus instans
Aura dies aliquot, donec ponentibus illis
Fluctibus est indicta quies, omnisq; resedit
Feruor aquæ. primi iam tum sub lumina Solis
Sollicitus strato surgit nauclerus, & omneis
Explorans ventos, atque auribus aëra captans
Clarum puppe dedit signum, quo protinus arcta
Lintrate ratem petimus moniti, celeresq; paratam
Tanquam in procinctu malo, velisq; subimus.
Expansisq; alis volat illa fugacibus Euris.

Messenius fū-
nus.
Taygetus mōs

Tum Messeniacos fluctus, & frigida celsi
Culmina Taygeti quondam bacchata Lacenæ
Virginibus, linquit ventis impulsa carina.

Corone.

Nec non à dextris, semper quæ plurimus Auster
Ingruit, & moles ingenteis voluit aquarum,
Deserimus veteris noua propugnacula Coronæ.
Prò dolor, aduersis quæ quondam exercita fatis
Aerumnas, cladem horribilem, cædesq; cruentas
Pertulit, exitio & tandem est oppressa nefando.

Dum

Dum Baizethes illam, Turcæq; feroceſ
Ex torquere parant Venetiſ, vietamq; ſuperbum
Imperium, turpeſ ignominiaſq; Tyranni,
Omne neſas adiungit, & Barbara iuſſa ſubire.

Hic cauſos Afineſ, Acriſ & ſcopuloſq; minaceſ
Linquimus intactoſ longe, quibus uſq; ſub aurā
Vertice Tartareo penitus, dorſoq; migranti
Imminet à tergo iuxta Cocytia Minthæ.
Vnde etiam monti Vicinæ ex ordine rupes
Candidius longe Phœbo ſplendente refulgent.
Heic Graiæ tandem telluris ad Ultima ventum,
Quā diuſe rapidū Meſſenia vergit in Aſtrum,
Cuiuſ ſalſipotens latus Ennoſigæus uerunque
Aſſidue infestans ſinuoſis fluctibus ambit,
Sedulus ergo grauem clauū nauarcha reflectens,
Translatiſ proræ, puppiſq; rudentib; antè,
In dextrum turbata latus per cœrula torquet
Veligeram pinū, gelidamq; obuerit ad Arcton.
Senſim uotoniſ violenta volumina nauis,
Et quaſata ſimul reuoluti pondera veli,
Subuersamq; ratem tali in diſcrimine, cunctis
Et laea exitium praefens mens augurat eſſe.
Sed celeres pergiunt ſtudio flagrante ministri
Continuò aduersis obſistere fortiter undis,
Donec inoffenſo iam rurſum tramite puppis

Sulcer

L I B E R

Sulcet iter, secura metus, secura pericli.

Vtq; maris tenuit medium, vastiq; profundū,
Confestim fugit illa leues reuoluta per vndas,

Quā cursum ventusq; gubernatorq; regebat.

Melbone, nūc Medona. Linquitur à dextris hoc nomine clara Methone,

Quod præpilatis pugnam instaurare sagittis

Monstrarit, verum ante alias insigniter vna,

Quæ librata manu generosi Asteris in auras,

Nec minus euentus tamen internuntia certi,

Fronte sub aduersa ductoris cuspide sedit,

Philippus Ma- cedo ab Astere militie sagitta percussus. Et visa est Regem sero monuisse Philippum.

Siccine te ingratus clarissima, quæso, Methone,

Præsertim tantis benegestis rebus aperte

Prætcream? patiarne sciens tua facta sileri?

Ah, precor, id Superi auertat, quin funera, &

Tēpla ambusta tuo, & bellū te casibus haustā (ut)

Perstringā, et tenui reuocabo ad plectra Camena.

Illa tuo quanquam decori, & sit laudibus impav

Promeritis, quæ tanta mei recordia tardī

Ingenij, at facere hæc te fas æquique, boniq;.

Anno 1500.

Vrbs quoddā lustra ante dece, et bis quatuor an-

Modonā in- Magnanimis regnata viris, Venetoq; Senatu. (nos

uasit. Turca, Donec Hyperboreæ prædator originis olim,

quingēta se- Hellēspontiacis soluens armatus ab oris,

cum habes e- Ante exspectatus, dura obsidione, grauiq;

nēa termēta. Oppressit

Oppressit miseram, & crebris assultibus usque
 Infestans, demum labefactam cladibus, eheu,
 Cuibus exhausit, vacuamq; inuasit, inique
 Inq; suam victor ditionem, & iura redegit.

Nanq; diu igniuomos aquates fulminis ictus,
 Et perterrificos tonitrus. cæliq; fragores
 Quingent & pariter quassabant moenia aenea
 Densa pilæ, vastis donec patefacta ruinis
 Praeberent aditus facileis hostilibus armis.

Longius ergo foci, muriq; abrupta tueri Munsterus.

Cum spes nulla foret deiecti, protinus omnes
 Heic prorsum abiecta, desperataq; salute,

Et misera vnanimes mox certi occubere morte,
 Ac vitam cupidi pro religione professæ

Christigenum, & patriæ pro libertate pacisci,

Quamprimum misere exoptat abrumpere vitam
 Luctificam, & nimium praesenti luce grauantur.

Magnanimis tamen ante viris, qui dulcis amore
 Succensi patriæ, haud quidquam perferre molesti

Detrectant stat semiferos vlciscier ausus,

Speratamq; audito viatori auertere prædam

Sæua cupido tenet, spolijs ne elatus opimus

Insultet victis, animosq; à crimine sumat.

Ergo ubent hosti spolia heic quecunq; futura
 Iam metus ullus erat, flammis madare supremis,

Quæ

LIBER

Quæ mandata probant reliqui, & dicto ocyus oët
 Vna instare operi, validis pars robora dura
 Subiectare humeris, pars ligna arentia templo
 Agere appoperant, quibus exsiccata repente
 Subiiciunt circum veteris ramalia quercus.
 Qua strue lignorum vltro sibi exuvijsq; suorum
 Constituere pyram, bustumq; perenne cremadis.
 Atque illi stipulas, culmos, & sulfura viva
 Nutrimenta foci festinant subdere, donec
 Paulatim Stygio mistus fumo emicet ignis.
 Nec mora qua piceus nigra fuligine turbo
 Plurimus exundat, superas quam erumpere in auras
 Cum strepitu penitus incendia densa laborant,
 Plurima coniiciunt auri, argentiq; talenta,
 Fortunasq; omneis, gemmata monilia, torques
 Illusas auro, properantq; abolere paratis
 Ignibus, & penitus rapidis inuoluere flammis.
 Atque effossa solo penitus cimelia, & vsquam
 Quidquid opum supereft, thesauri quidquid auit,
 Victoriaq; suo prædae quæcunque parata,
 In cineres redigunt tenuies, rutilamq; fauillam.
 Inde opus eximiū, & facinus certe oībus olim
 Attentare parant passim memorabile saeclis.
 Seraq; quod nequeat post unquam abolere vetustas
 Si modo laus, si digna manent & præmia forteis.
 Ergo

Ergo ubi Christicolum cōmuni fœdere structus,
 Parq; Savuntino, fidei q; exempla daturus
 Iam media stetit æde rosus, flammisq; coruscus,
 Ne tolerare iugum, Scythici fastumq; Tyranni
 Cogantur victi ciues, in funera promptos
 Obfirmant animos, sese hortanturq; Vicissim
 Matres, atque Viri, pueri, innuptæq; puellæ,
 Invalidiq; senes omnes (namq; optimus atque
 Maximus, arcano qui numine temperat orbem
 Addidit his Vireis, animumq; parem oībus) Ultro
 Haud dubiam in mortē ruere, & pro noīe Christi
 Sese offerre alacres holocaustum insigne Tonati.

Haud mora nulla, cateruatum velut agmine fa-
 Despectæ mortis specimē prælustre datura, (Eto
 Pars reuoluta super medios se immittit in ignis,
 Pars vicina gradu properanti ad moenia tendit,
 Præcipitemq; freti sese dimittit in vndas.
 At quos nec pelagus, nec latifer hauserat ignis,
 Vulnificos penitus gladios in viscera condunt.
 Sic patriæ haud segnes dilectæ impendere vitam,
 In sua præcipites, miserum, indignumq; cupita
 Hic alia, rursum ille alia nece, fata feruntur.
 Deniq; ab hoste suo instātem præuertere mortem
 Morte student propria, laudis dulcedine ducti,
 Siue metu, quo quisq; iugo sese eximat hostis.

M

Nec

L I B E R

Nec minùs interea, quæ mœnia perstittit vrbis
Aßiduo validis contra tutarier armis,
Exarmata manus certat propellere Turcas,
Aut muris, portisq; vetat succedere apertis,
Dum pulcram virtute petat per vulnera morte:
Et iam flamma sacri lambens laquearia templi
(Nā circūm pluteis, trabibusq; fere vndiq; adesit,
Tecta etiam calidis rapuere vaporibus ignem)
Cuncta simul terræ allisit flagrante ruina.

Sic demum vacuā prædo ferus occupat vrbē.
Iámne vrbis? haud vrbis amplius, at magis vrbis?
Heu, nimis imani domino seruire coacta. (magis)
Methone, o-
lim statio pe-
regrinis Hie-
rosolymita-
nis.
Libera quæ sedes olim, celebrisq; Methone
Christicolis, & quo de more libentius omnes,
Quos Solymas, vrbemq; sacram, quos inua terra
Vasta Palestinæ, peregrè quos dura videndi
Infantis rursum geniti incunabula, & ipsum
Deinde salebrosum respersum sanguine collam
Innocuo, aut iuxta tumuluq; , & inane sepulcrum
Christe tui, ah, vehemens amor, et reuerentia traxit
Securè appulerant, tutò portumq; subibant.
Seu reduces, & nunc terræ, pelagiq; periclis
Defuncti, patria seu iam tellure profecti,
Debita iam tandem persoluere vota parabant,
Pro parta, Superis quæ olim vouere, salute.

Tempore

Tempore at ex illo, quo taliter Urbe potitur
 Turca ferox, nostrisq; est inuia facta Methone
 Christicolis, veteri translata sede, quietis
 Dulichiæ semper lectissima culta Zacynthi
 Longum iter emensis pelagi, nauta omnis onusata
 Nauic subit, seu forte illum poenuria vietus,
 Atque alimentorum fessum res arcta fatigat,
 Amone hinc sibi poscit opem, instauratq; receti
 Fruge penum, seu iam vitio auræ redditur vnde
 Omnibus ingratus sapor, atq; inamabilis haustu,
 Permutat veteres ex more recentibus vndis.
 Sic ubi Litore et traiecamus arua Methones,
 Quam veteri paulum detorta voce Pelasgum,
 Barbara gens nostra iam tempestate Modonam
 Appellat, statim pauidos nos excipit vlli
 Vix habitata Pylos, grandæui Nestoris ora
 Olim, dum Phrygiae viguerunt Pergama Troiae.
 At nunc (degeneris pro quanta ignavia secl!)
 Helleponiaco penitus posseßa Tyranno.
 Sicq; suis fausto quo consulat omne regnis,
 Romanos vasto summovit limite fineis.

Zacynthis.
 nūc statio pe-
 regrinatibus
 Hierosolyma

Methone, nūc
Modona.

Pylos, nūc
 Nauario, Ne-
 storis patria.

Inde ratis rapida ventorum impulsa procella
 Preteriit Strophades, quondam que credita sedes
 Harpyijs habitata biformibus, atque supremus
 Terminus Ionij mari, & stata meta profundi.

M 2

Inde

Strophades,
 nūc Striuali.

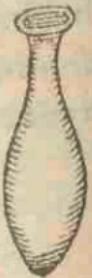
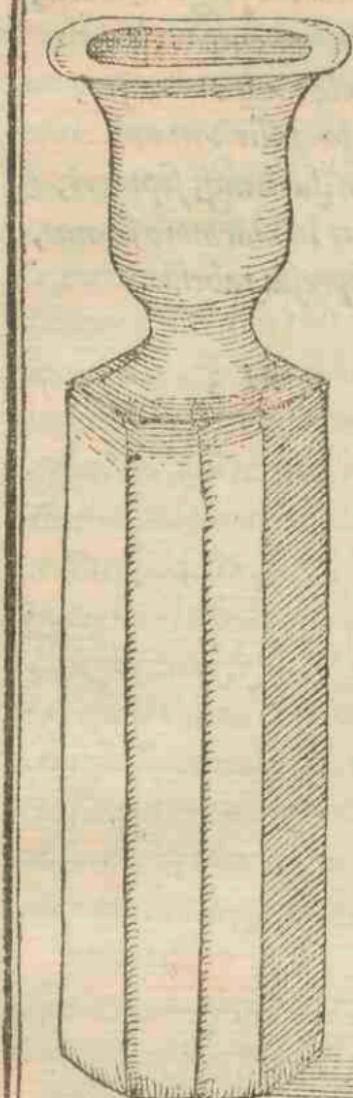
L I B E R

Prote, nunc *Inde repentina sinuantur carba sa vento,*
 Prodo. *Linquitur ad dextram Prote, triplicesq; sinistra*
 Sphagiae. *Conduntur Sphagiæ, & pisci cognominis Ichris*
 Ichris. *Insula nunc tantum scopulis, & cautibus horret;*
 Alpheus, nunc *Quas quatit assiduis stridens Aquilonibus aura,*
 Rophea. *Quà procul Alpheus refluis immersitur vndis,*
Et freta cœruleis miscet Neptunia lymphis.
Nanque poëtarum testatur fabula quondam
Occultas egisse vias subter mare, & arête
Sicelis hunc Aretusa tuis miscerier vndis
Absuetum, & tecum stagnari gurgite in uno,
 Zacynthos, *Hinc medio occurrit pôto nemorosa Zacynthos,*
 nunc Santo. *Et Baccho felix, felixq; virentibus herbis,*
Quam latè infestis quatitur tota insula ab vndis.
Hanc petimus fessi, & paruæ succedimus vrbis.
Egressiq; ratem connixe ante omnia sacrum
Templa salutatum numen laqueata subimus.
Vtq; vago erramus pede per loca peruvia passim,
Miramurq; locis signa omnibus ærea, certum
Argumentum equidem, atq; vrbis decora amplia
vetusæ,
Quæ templū, atq; fori circūm latus omne coronat
Claraq; priscorum testantur facta virorum.
Vrbe vetus media, atq; aliud de marmore tēpli
Funigero sacrum Diuo confeximus illic.

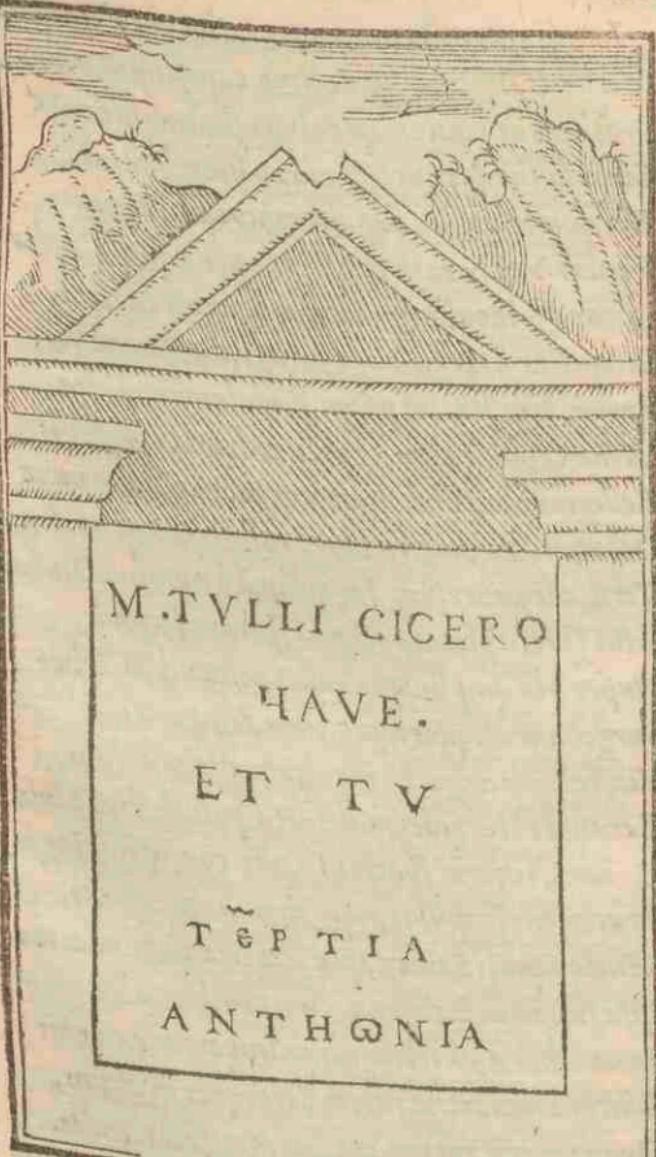
In quo circum oculis dum lustro singula ductis,
Et nobis fidus veterum monumenta recludens
Aedituus stupidis miracula multa recenset,
Diuini parvam Ciceronis protulit urnam:
Monstrauitq; locum nobis faciemq; sepulcri,
Scite elementorum sculptis in marmore formis,
Omnia que cernis binis expressa tabellis.

M 3

LACHRYMARVM
VRNULA

MAIORISVRNÆCINER^Æ
FVNDS

M.TULLI CICERO
HAVE.
ET TV
SEPTIA
ANTHΩNIA

M 4

Iamq;

LIBER

Iamq; ratem ventus, & gratiō aura vocabat
 Aetheris, hinc rursus decline capescimus aequor,
 Protinus ac leuis omnia cohors fluitantia nautae
 Carbas a subducunt, & curuo litore funem
 Deripiunt laxum. rapidis concredita venis
 Euolat vnta ratis, mox inde per aequoris vndas
 Ocyor & iaculo, & ventos aequante sagitta.
 Linquitur a tergo longe peragrata Zacynthos,

Cephalenia. Prouecti q; statim puppi speculamur ab alta
 Arua Cephalenūm, populis exhausta professis
 Religione pia Christum, nouis incola quæ nunc
 Occupat, heu, nostris longe infestissimus hostis.
 Verū, adeò auersum fas quæquā a numine Diūm
 Aut spreta pietate aliquid sperare secundi,
 Nuper ubi ampliudgis vallatae mœnibus urbes
 Surgebant aliquot nunc, eheu, temporis illic
 Vix reliqua agrestis inculta mapalia culmis,
 Raraq; tecta vides malesarta palustribus vniis.

Iamq; maris spatium nauis confecerat ingēs,
 Araxus. Præteriens scopulos, rupesq; minacis Araxi,
 Same. Antiquamq; Samen, quæ iam vix nomine certo
 Ipsa suis nota indigenis, cùm prorinus alte
 Ithaca. Saxa Ithacæ, externis nimis importuna carinis
 Euitans nauarcha ratem detorquet in altum,
 Quaq; magis tutum, medias intersecat vndas.

Quid

Qua Naupacteus lymphis Achelous inundans Achelous.
 Semper arenosis cœnum, limumq; recentem
 Aggerit, & resides stagnantis Echinadas auget Echinades.
 Alluvione soli, celebratas carmine quondam,
 At nunc vix villo dignatas nomine terras.

Adspirant auræ faciles à puppe, viamque
 Insterunt penitus discussa nube carinæ.
 Illa volat vasto traiecto gurgite ponti.

Linquimus Asteriam, vicinaq; saxa recepta, Asteria.
 Nec vulgata satis Latio sermone, sinusq;
 Mox etiam Ambracius superata Leucados ora. Ambraciū
 Diuus vbi Actiaco quondam sublimia Phœbo sinus.
 Condidit Augustus Cæsar delubra, nouamq;

Erexit validis in litore mœnibus urbem,
 Nomine que viētos hostis testata, perenne
 Viētori retinet non uno in marmore nomen. Nicopolis.

Vtq; rei memorem locus hic, partiq; triumphi
 Seruaret famam, & merito virtutis honore
 Viētore ornaret, Latonigenæ haud mora Phœbo,
 Cuius & auspicijs, & numine adorea parta est,
 Iugiter exhibitos stata per quinquennia vulgo
 Instituit celebres vario certamine ludos.

Hic dudum celeri substrata per equora cursu,
 Ventorumq; leuis rapido æstu concita puppis
 Euolat, infunditq; salum, rostroq; bisulcas

L I B E R

Vndique agens spumas crista marmora radit,
Donec iter penitus nox interrupit oborta.

Cuius ut est rursus caligo infesta sub Orcum
Lucifero adueniente procul poenè omnis abacta,
Continuò à tergo spirantes leniter auræ

In mare vela vocant, atque omnis nauta pericli
Securus, placidis committit carbaea ventis.

Vt tamē acta ratis vasti sub aperta profundi est,
Ilicet exorti nimbofis flatibus vdi

Tendunt vela Noti, fugimus spumantibus undis,
Qua breuis Epiri per roscida prata volutus,
Grandiaq; horrisono deuoluens saxa rotatu,

Acheron, fl. Hadriacis Acheron vix tādē immergitur undis.
Epiri. At parte à lœua Cereri explicat arua benignæ

Ericusa. Assiduò collisa vadis Ericusa marinis.

Ibyamis flu. Prouehimurq; mari placido, ventoq; secundo
Theſprotorū. Quā Thesprotæi Ibyamis circumdata lymphis
Torona. Moenia constiterant in litore celsa Torone.

Sybota. Post medio occurrit fluctu pulsata procellis
Sybota continuis, crebrisq; imperuia saxis.

Que dum circuitu longo vitare per undas
Omnibus obnixi conamur viribus, ipsa

Corcyra, nāc Corphu. Mox lœuam versus turgentia vela feruntur
In portus Corcyra tuos, fessi q; subimus
Phæcum aérias, & clari nominis arces.

Heic

Heic in secessu salebrosi litoris, atque
 Prælōgo anfractu scopulorum, æstuq; profundī,
 Eminet ingentis fundata crepidine rupis
 Urbs prædiues opum, pridem subiecta potentum
 Imperio Venetūm, clari sceptrisq; Senatus,
 Quæ mutilo Corphu nunc demū nomine dicta est.
 Huc Byzantinus traduxerat agmina duxtor
 Obsidione premens, & castra admouerat urbi,
 Iussit & igniuomis, quorum illi copia, & ingens
 Tūc aderat numerus certum dispostus in orbem,
 Mœnia vasta quat̄ tormentis, impete magno
 Crebra minans, & circūm altos lustrauit anhelo
 Muros seu us equo, properè indigenasq; pauenteis
 Dedere se, clausasq; iubet mox pandere portas,
 Ni faciat, haud spem venie fore Marte subactis.
 Illi animis contrā infracti, partim æquoris vndis,
 Rupis inaccessæ valido partim aggere tuti,
 In statione manere, minis non cedere certi.
 Verūm alacres contrā protelant eminus, atque
 Glandibus ignitis arcent à mœnibus hostem,
 Donec inexpletis, & cassis futilis ausis
 Terga dare, & rursum sit cedere retro coactus.
 Heic nauim egressi clarā lustrauimus arcem,
 Mœniaq; indomito circumuallata profundo,
 Et Corcyraeas noctemq; diemq; ruinas

Vſque

L I B E R

Vſque pererramus, dum rurſum agitata procellis
Aequora ſubſidant, totoq; ſerenus Olympo
Iupiter affulgens, auræ ſudumq; reducens,
Rurſus inoffenſis ſubſternat cursibus vndas.

Heic tum veliuolis commiſſa fluctibus alno
Chaonia. Litora Chaoniæ legimus, quaq; edita quondam
Butrotum. Vrbs ſita Butroti ſinuofa in litore, cuius

Rudera nunc tantum tanto de nomine reſtant.
*Cerauni mō-
res.*

Cernimus hinc celsas scopulosa Ceraunia rupes

Oſtentare, Iouisq; peruſta cacumina flammis.

Vlterius paulum ſinuofa per aequora veſtis

Lunigeræ ſenſim coepere exiſtere turreſ,

Et nautis mox nota vagis aperitur, ameno

*Aulon, nunc
Velona.* Nobilis vt portu, ſic Baccho fertiliſ Aulon.

*Aulon, quare
Velona dicta.* Cui Velona nouum Turca indidit omine nomen,

Sæua quòd hic Vigiles inſtruētæ in bella carina

Litoreis ſeſe occultent anfractibus, & quod

Omne, opportunο captato tempore, deinde

Ioniumq; fremens permensæ, atque aequora vafſi

Hadriaci, Illyricosq; ſinus, Siculoſq; furores,

Vicinas varijs Urbeis terroribus implent.

Et circum bifidi latrantia cœrula ponti.

Palanteisq; agitent populos, imbellęq; vulgus

Invia per nemora, atq; hoī per inhospita teſquæ

Diripiunt, ſpoliantq; ſuis & ciuibis Urbeis

Excisib

Excisæ viduant, vacuant cultoribus agros,
Captiuosq; trahunt iuuenes, raptasq; puellas.

Sic desolatas varijs incurribus Urbeis,
Vixq; vllis habitata Oenotria rura colonis,
Litoreosq; Italum fineis, terrasq; videmus.

Paulatimq; sui regni pretendere fineis
Pergit, ex externas terris adiungere terras
Impius Europæ prædo, raptator iniquus,
Barbarica prorsus qui nunc ditione potitus
Byzantina, Trapezuntinaq; regna gubernat.

Hinc maris Hadriaci vastas traiecimus vndas
Leniter à puppi pulsi glacialibus Euris.

Et trabe subtrita Calabri Saponis arenas

Sapon.

Radimus, ac passis percurrimus æquora velis,
Quæ Graæ, Latiaeq; quidem confinia terræ

Epirota olim decretat Pyrrhus acerno

Pl. li. 3. xx. iii

Iungere ponte, suis et peruvia reddere cunctis

Acquora militibus, lectisq; in bella maniplis.

Post etiam Varro litus committere utrumque

Faucibus anustis, et aquarum incurribus arctis

Constituit, sed utrumq; negotia bellica, et inter-

Turbauere alii torquentes pectora curæ.

Vlteriore breui sic litore, et Urbe potiti,

Quæ prima Italie, Calabrisue in finibus ipsis

Occurrit nautis, puppi spectamus ab alta

Hydrunt

L I B E R

- Hydruntum.* Hydrunti colleis, Salentinoſq; recessus,
Athesis fl. Atq; Athesis rapidis circumuallata procellis
Brundisium. Mœnia Brundisij, vicinaq; rura Tarento.
Bari. Parte ſed à leua pifcoſi mœnia Bari
Linquimus, atque maris crifpancia flamine tergo
Aufidus fl. Sulcamus, violens & quā ruit Aufidus vndis
Canne, Canu Fataleis Cannas, Canufinaq; mœnia lambens.
ſum,
Verū ubi iam magna decurſa parte diei
Pronior Hesperias properaret Phœbus ad oras,
Successit Phœbo tollens argentea Phœbe
Cornua bina ſoror, furuæ pontumq; polumq;
Impatiens noctis cœcis inuoluier umbris,
Lucidiū ſolito reparato lumine fulſit.
Interea ergo vagi traiecto gurgite ponti,
Continuamus iter per opaca silentia noctis.
Salpe. Donec inacceſſæ linquens diuortia Salpe,
Ad Diomedæ nauclerus nocte profunda
Sipus, nunc Litora Sipuntis conuertit lintea tandem,
Siponto. Appulus Hadriacum quā ſe Garganus in æquor
Garganus, nunc monte Explicat, & tanquam iam iam caſurus ab alto
s. Angelo. Præcepſ exēſis radicibus imminet vndis.
Huc ferimur, feflos nos heic gratissima tellus
Accipit, & portum tuta statione ministrat.
Aſt ubi tranſactæ pulſa caligine noctis
Postera lux oriens radijs luſtrauerat orbem,
Protinus

Protinus egredimur cupidi descendere montem,
 Sicubi Fors nobis, facies inopina nouarum
 Occurrat rerum, quam olim meminiſſe iuuaret.
 Dum maria efferuent vario æstu concita, & ipsi
 Aura aduersa rati velorum distinet alas.
 Ergo aliquot lecti, pariter fidiq; sodales
 Acceleramus iter, nobis quæ signa dederunt
 Certa viæ, atq; hominum vestigia fixa salebras
 Attriueræ, rudi quæ sectas marmore formas
 Præbebant gradum, & per gyrū tendimus usq;
 Donec Iapigij Gargani vertice tandem,
 Cum Phœbus medias rerum contraxerat umbras,
 Constitimus, primū ecce oculis sese obtulit illic
 Porta augusta, decens valuis bipalentibus, atque
 Natura munita loci, non cominus armis
 Exscindi facilis, solida nam caute cauata est,
 Cui rigor ipse adamantis, ibi cui cedat & aeris.
 Nec tormentorum penetrabilis eminus iectu,
 Hinc, atq; hinc vastis saxorum molibus, altè
 Prætexente aditus ingente crepidine montis.
 Protinus heic intro admissi super ardua celsi
 Saxa iugi, celebrem motis properamus ad arcem.
 Vnde palâ Ausonij poterant circum undiq; capi,
 Et Diomedis agri spectari, Italiq; recessus.
 Liceriæq; procul vicino in colle ruinæ

Luceria opp.

Exhibue-

L I B E R

Exhibuere Urbis vestigia certa vetustæ.
Monstra quibus sedisse locis Saracenica quodam
Testantur veterum monumenta relicta virorū.
Insuper & passim quos duro in marmore ritus
Sacrorum spectare licet multa arte dolatos,
Et tholis suspensa sacri donaria templi.

Postquam ad declivis saxi peruetumus oram,
Occurrunt diti cœnobia maxima censu,
Attamen insigni nunc religione virorum
Clara magis, cui magnificū in conuale propinquā
Delubru assurgit, locuples spectabile, & ingēs,
Quo, non vana loquar, nos non præstatius ullum,
Orbe pererrato vel par vidisse fatemur.
Ardua quippe licet sit moles, atque columnis
Fulta, laboratis sit porticibusq; superba,
Non frustatim aggesta notes heic saxa, tenaci
Ullius aut latomi cœmento, aut calce coacta.
Verū uno, & solido de marmore rupis adesse
Vel senio, aut aura, vel edacis temporis usu,
Cuncta suapte putes natura, aut sponte cauata.
Quæ tandem multa arte hoīes, opera, atq; labore
Fornicis in formam ferro, cœlisq; nouarunt.
Sic molem hāc operosam opifex Natura dolabat,
Atque prius sic sponte sua latera ardua montis
Forte dehiscentis, duramq; crepidinem adedit.
Dedalag;

Dedalaq; heic passim multā simulauerat artem
Ingenio natura suo, cui deinde decentes
Accessere artes hominum, artificumq; labores.

At locus in templi medijs penetralibus adstat
Relligione sacer, reliquisq; augustior unus,
Quo quondam memorat de more frequenter Olympi
Non dignatum Stellantis ab arce ministrum
Cœlicolam, latè insignem rutilantibus alis,
Quem debellati, & nequidquam vana tumentis
Luciferi, celebris commendat adorea, sese
Obijcere humanis obtutibus, atque subinde
Suppliciter solitum sacram procumbere ad aram.
Vnde peregrinæ heic gentes, nautæq; frequentes
Te celebrant, heic indigne tibi sacra quotannis
Instituunt, montiq; tuo de nomine nomen
Indiderunt, sacrumq; locum tibi rite dicarunt.

Mont Sanct
Angelo.

Hæc satis ut nobis expleta cupido vidèdi est,
Rursus per ogyros, & per declivia montis,
Perplexum per iter Labyrinthi more paratas
Tendimus ad nauicis, & ad hospita texta carinæ.
Utq; dies iterum solito processit ab ortu
Purior, & placidi rediit pellacia ponti.
Ipserati inuigilans resides nauarcha ministros,
Atque viæ socios reliquos ad litora cogit.
Deinde repentinis mox pandere linteæ ventis,

N

Vndique

L I B E R

- Messapia peninsula.* Vndique & excusso*s* iussit laxare rudenteis.
Tifernus flu. Linquimus extento Messapia litora velo,
Exponerans rapidum sese diffundit in aequor.
Insulae Diomedee, nunc S. Maria de Tremidi. Et qua Tifernus flauas euandus vndas
Hinc Diomedei scopuli medio aequore binas
Eminus exsertant rupes, sublimia quarum
Culmina post paulo spatio distantia iniquo,
Terga sali pronis aequali protinus vndis.
Hos quoda, ut perhibet, scopulos, et inhospita sa-
Incoluere anni noua monstra volucribus alis: (xa)
Queis oculos flama horribileis crudele micanteis
Scintilla ferunt, & spargere noctibus igneis.
Sutilis inde ratis ventoq; & stuq; secundo,
Dum procul e terrae cōspectu aufertur in altum,
Pulsa volat, telis, rapidisq; citatior Euris.
Ortona. Mox subsedit aquis colles Ortona supinos
Aternus. Cominus attolles, quaq; in freta rumpit Aternus
Theate. Mœnia turrigeræ lambens spatiofa Theates.
Truentum. Hinc reuoluta legit rursus glauca aequora puppe
Apenninigenæ qua cœrula stagna Truenti (pib)
Hadriacis miscentur aquis, semperq; recentes
Circum indignanti bacchatur in aequore fluctus,
Intendensq; leues ponti per marmora cursus,
Præterit ignoras nobis per litora sparsim.
Heic, illic longis positas ambagibus urbeis.

Quirnum

Quarum euersa vagi liquerunt moenia ciues.
 Interea propius iam proræ accesserat Ancon: Ancon.
 Ancon, quæ longè protento litore, & aestus
 Dalmatici haud metuēs mediū percurrit i' æquor,
 Quà Picena sonant longè freta concita ventis. Picenum.
 Et quà vicinæ quondam cognominis urbi
 Vmbrorum fineis, cultissimaq; arua pererrans
 Aesius, Hadriacis tandem confunditur vndis. Aesius, oppidum & flu.
 Hinc Apennini prærupti è rupibus amnes
 Nos tandem excipiunt Rubicon, veloxq; Metaurus, Rubicon, Metaurus.
 Crustumiumq; rapax, & iunctus Sapis Isauro. Sapis flu.
 Quiq; secant hanstis varijs è fontibus vndis Isaurius flu.
 Arua paludo s' passim vicina Rauenna. Luca.
 Sic tandem horrisoni post mille pericula pōti,
 Ventorumq; minas, fragilisq; incommoda vitæ,
 Atq; grauis superata via fastidia vecti,
 Hadriaci, Ionijq; maris spatia inuia, perq;
 Aequoris Aegei rabies, & inhospita nostris
 Gentibus arua tamen propius lustrata, probeq;;
 Nos iterum incolumes, Superis sit gratia, solis
 Id quibus acceptum ferimus, iam classe recepta,
 Delati in portum Venetas allabimur oris. Veneitæ.

卷之三

七言律詩

一

送人歸蜀

王昌齡

蜀道難，難於上青天。

但使願無違，

不辭長作客，

此去經年，

獨在異鄉為外客。

更

送人歸蜀

王昌齡

蜀道難，難於上青天。

但使願無違，

不辭長作客，

此去經年，

獨在異鄉為外客。

Rerum ac Verborum in hoc opere contentorum

Index.

- A** Bforus insula fol.
13.a
Absyrtides 13.a
Abydos turris 74.a
Acheron flu. Epiri 101.b
Achelous flu. 101.a
Actiaci ludi 101.b
Adrastrus Nemesi aram sta-
tuit 71.b
Adrianopolis prius Vscu-
dama dicta 43.a
Adrianopolis quondam re-
gia Turcæ sedes ante ca-
ptā Constantinopolim.
45.a
Adrianopolis tépla in va-
rios abuf° scelerata 43.b
Aedes Ianizarorum 57.a
Aemonij campi 41.a
Aeneas Veneri matri aram
condidit 93.b
Aesapi ripas pontibus cō-
iunxit Alexáder 71.b
Aesculapij delubrū in Epi-
dauro 15.b
Aefius opp. & flu. 106.a
Aetoli agri 93.b
Aga dux Ianizarorū 59.b
Alexij Comeni Imp. tem-
- pore Colossus Constan-
tini Imp. terrę motu cor-
ruit 51.a
Allach hechber, cantus
Turcarum 58.b
Alpheus flu. 98.b
Ambracijs sinus 101.a
Amurhates ingreditur Eu-
ropam & vallat Græci-
am 43.a
Amurathēs instituit Iani-
zaros 57.b
Antiocheni Pescenninum
Augustū appellat 49.b
Andros vna Cycladum
90.a
Antrum Maleum 94.a
Ante templa Turcarū fon-
tes liquidissimi 43.b
Araxus insula 100.b
Arba olim & vino, & fru-
mento fertilis 13.a
Arisbe terrarū motu sub-
uersa 87.b
Arsia flu. nunc Orsea Ita-
liam finit 12.b
Aruisia vina 88.b
Arzusflu. è Rhodope fluit
45.a

I N D E X.

Ascrinum	14.a	Brundisium	103.b
Asines & Acritæ scopuli	95.a	Bulgarij populi	41.a
Aster sagitta oculum Phili-
ippi tetigit	95.b	Butrotum	102.b
Aternus	105.b	Butua insala	14.a
Athenæ, nunc Sethyna in
oppiduli formam reda-
ctæ	92.a	Byzas Ceroesse & Neptu-
ni filius Byzantij condi-
tor	48.b
Athenæ Deorum hospitiū	92.b	Byzantij fatum	47.a
Athenæ olim omnibus stu-
dijs, artibus, & virtuti-
bꝝ lectissima sedes	92.b	Byzantina hæc proœctio
quando cœpta	5.b
Athenienses hodie vitam
rapina tolerant	92.a	Byzantium etiam Roma
dicta	9.b
Athesis flu.	103.b	Byzantium ex parte Asie
breui cono deflestit in
æquor	51.a
Atyras flu. Propōtidi cō-
miseretur	45.b	Byzatina turba Velduicio
obuia	45.b
Aulæ Solymanni descrip-
tio	55.a	Byzia arx regum Thraciæ
69.a	
Aulon quare Velona dicta		C Alauria, nunc Sidra	
102.b		Calchedō à Megare
sibus cōdita	48.a
B Achæ quatuor quibꝝ
regni Turc. nego-
cia cōmittūt	60.b	Calchis	89.b
Baiazetis regis sepul-
crum	57.b	Callipolis opp.	73.b
Bargus flu.	42.b	Cannæ Canusium	103.b
Basilica Cōstantini	56.b	Carnarius sinus	12.b
Belbina, nūc Blenda	90.b	de Carolo v. Imp. Vatici-
nium	16.a
Bellerbei duo Duces, vñus
Europæ, & alter Asie		Caphareus mons Euboiae
89.b	
60.a		Capitis census Turc. regi
in Sesto & Abydo dan-
dus	74.a
Bessi populi		Cephalenia	100.b
Brattca insula	13.a	Chaonia	102.b
		Chios	

I N D E X.

- Chios insula 88.b
 Chios tributaria regi Tur-
 cae 89.b
 Chius insule mulieres pre-
 stantissimæ formæ 89.a
 Xiœp nix 89.b
 Christianorum discordia
 Turcici regni incremen-
 tum 43.a
 Christiani vetantur arma
 tractare , aut sub aliquo
 principe stipendia me-
 reri 88.a
 Christiani exercentur a-
 gris 88.a
 Cicones populi 42.b
 Cimolus insula 93.a
 Circumcisio[n]is ritus apud
 Turcas 54.b
 Claustrum Gynæconiti-
 dum 57.a
 Cœnobium Garganimon-
 tis 103.b
 Colossus Byzantium tra-
 latus 51.a
 Colossus concidit 51.a
 Constâtinopolis vrbis de-
 dicatio 52.a
 Constantinopolis cōdita
 ex ruinis Troiæ 52.a
 Constantinopolis hodie
 Stambol dicta 52.b
 Constâtinus coercet Per-
 fas 49.b
 Constantinus contra in-
 fultus Scytarum & Ge-
- tarum statuit vrbem cō-
 dere . Troiæ ruinas in-
 staurat , Item Calchedo-
 nem . Sed oraculo ad-
 monitus Byzantium re-
 stituit 50.b
 Constantinus & Orien-
 tis , & Occidentis Imp.
 51.a
 Constantinus Constanti-
 nopolim à proprio no-
 mine appellat 52.b
 Constantinus ex Phrygia
 Colossum Phœbi trâ-
 fert Byzantium , cui
 propriam capit[us] sui ef-
 figiem imponi iussit
 51.a
 Constâtinus Palladiū trâ-
 fert Byzantium 51.b
 Constantinus omnes pen-
 vrbes nudat vt suam no-
 uam Romam exornet
 51.b
 Constantius Constantini
 filius tēplum D. Sophiæ
 ædificat 52.b
 Corcyra Menela 14.a
 Corcyra , nunc Corphu
 Venetæ ditionis 101.b
 Corcyra arx , & vrbis rui-
 næ 102.a
 Corone oppidū , prius Ve-
 netæ , nunc Turcicæ di-
 tionis 94.b & 95.a
 Corzus pagus Turcicæ

I N D E X.

ditionis	34.a	Euridice remeat ad inse-
Cranaia pubes	49.a	ros
Curicta insula	13.a	Lammona
Crustumium flu.	106.	Fortuna magnis re-
<i>κυρόσθημα</i>	75.b	buis inuida
Cythera, nunc Cerigo Ve-		Forum Constantino
nnetæ ditionis	93.b	poleum
Cyzicus	71.b	G Alieni milites By-
Cyzicenum delubrū	71.b	zantiū vastarunt,
D Almatiæ aurifodi-		vt prorsus nemo
ne	13.b	superesset
Dalmatiæ Troia		Galliæ orator Velduicio
profugi	13.b	latus claudit
Dardanij populi	38.a	Ganimedis raptus
Dardanus Iasium fratrem		Garganus, nunc monte S.
necauit	38.a	Angelo
Diomedis arua	14.b	Gerardus Velduic. à Ca-
Diomedæ Insulæ nunc		rolo v.Imp.mittitur Cō
Sancta Maria de Tremi-		stantinopolim
di	105.b	Gergithos insula
Discordia principū Chri-		Gloria multo labore pa-
stianorum pellexit Tur-		ratur
cam in Europam	43.a	Gospodar dignitatis no-
Dorisci populi	42.b	men apud Raguseos
Drinus in mare Ionium		Gospodar Raguseus Vel-
influit	37.b	duiciū amplectitur
Drusipara olim oppidum,		Gospodar Ragusei oratio
nunc vicus	45.a	16.a
E chinades insulæ	101.a	Gospodar Ragusei oratio
Enona	14.b	ad Velduicum
Epidauri ruinæ	15.a	Gothi & Vandali Epidau-
Epyrus	101.b.	rum vastant
Euboia insula	89.b	Græciæ terminus
Euganei ab Antenore ex-		Granicus flu.
pulsi		H æmus mons
		Heraclea
		Hebrus

I N D E X.

Hebrus flu.	42.b	Isaurus flu.	106.a
Hercules ex Erebo per ma- leum antrum in lucē de- duxit Cerberum	94.b	Issa insula	13.a
Heremita	40.a	Ithaca insula	100.b
Herquet precandi ritus a- pud Turcas	58.a	Iustinianus tēplum Sophię restaurat	53.a
Hephestia vrbs	76.b	L Acedemonij adeunt Delphos cōsultu- ri Apollinē 46.b	
Hillis insula	14.b	Lach Hijlach Hile- lach	35.a
Hydruntum vrbs	103.b	Laconicus sinus	93.b
I Anizarorum institutio- prima	57.b	Lamsacus insula	73.b
Ianizari praeuent & se- quantur Solyman- num	59.b	Lemnos ins.	76.b
Iasus à Dardano occisus	38.a	Lemni p̄fectus Somba- chus dictus	77.b
Ieuunij tempore turres té- plorū apud Turcas or- nantur lāpadibus	64.b	Lemnia terræ varia consi- deratio, vires, & varia si- gillorum & pastillorum discrimina 77. & 78. 79. 80. 81. 82. 83.	
Ionas Bee Solymanni in- terpres	54.a	Lemnia terræ hircinus san- guis admixtus tempore Dioscoridis	81.a
Ionas Bee parctibus Chri- stianis natus	54.b	Lemnia terræ Diana signū impressum tempore Ga- leni	82.a
Ionas Bee Velduicio ad- uentum gratatur	46.a & 55.a	Lemnia terræ vnde tanta virtus	84.a
Ionas Bee Velduiciū dedu- cit ad Solymānum	55.a	Lentisci descriptio	85.a
Ionij maris terminus	98.a	Lerna locus in argiuo a- gro	93.b
Infantium raptus & vendi- tio	41.b	Lesbos insula, nunc Mete- lin	86.a
In tēplo Sophię nulla de- orum effigies		Leucas	101.a
Iscalis flu.		Liburnorum regio	13.a
Umarus mons	41.b	Ligurum & Venetum dis- cordia	

N 5

I N D E X.

- cordia 75.b
 Locri Leleges dieti 93.a
 Luceria opp. 104.a
 Lysna insula 14.a
M Ahumetis Tur. re-
 gis sepulcrū 8.a
 Malæum promon-
 torium 93.b
 Marci templum apud Ve-
 netos 7.a
 Marc. Tullij Ciceronis yr-
 na, & sepulcrum 100.a
 Marsij populi 73.a
 Mathias Laurinus in comi-
 tatu Velduicij 8.a
 Medoacus flu. Patauium
 alluit 7.a
 Megarenses in sterili oppi-
 dum condunt 48.a
 Mele insula 14.a
 Melos insula 93.a
 Memnon Darianæ partis
 dux, ad Granicum pro-
 fligat² ab Alexádro 72.b
 Memnonis sepulcrū 72.a
 Memnoniq volucres Ibid.
 Messapia peninsula 105.b
 Messenius sinus 94.b
 Metaurus 106.
 Methone, nunc Modona 97.b
 Methonem inuasit Turca,
 quingenta secum habēs
 ænea tormenta 95.b
 Methones misera calamiti-
 tas 96. & 97.
 Methonem vacuam Turc-
 occupat 97.b
 Methone olim statio per-
 grinis hierosolymitan-
 97.b
 Methymna vrbs Lesbi 87.
 Michaelis archangeli deli-
 brum in Gargano mon-
 te 97.b
 Mineruæ téplū apud Athe-
 nas nūc arx celebris 90.b
 Mineruę arcē Turcis pro-
 didit qdā Florétin⁹ 91.a
 Mitilene vrbs Lesbi 87.b
 Minthe mōs Messeniq vna-
 de dictus 95.a
 Mosti Pontifex apud Tu-
 cas 60.b
 Momluchi⁹ orator Galliz
 se associat velduicio 32.b
 Monumēta saracenica 104
 Mortalibus nihil stabile
 92.a
 Musliman & Muslimana
 66.b
 Mycenæ 93.a
 Mygdonios fnes diuidit
 Rhindacus 71.a
 Mysorum & Phrygum ter-
 mini discreti Ibidem
 Arson flu. 15.a
N Nauale Constanti-
 nopoleos 57.a
 Nauta bolide eic-
 ta p^r opinquas agnoscit
 terræ 86.a
 Nestus

I N D E X.

Nestus flu.		
Neuris insula	42.a	Philippus Arimaspis di-
Nicopolis	71.a	ctus Ibidem.
Nouabazar vic ^s Turc.	101.a	Philomela stuprum passa
O Lchinum	14.b	69.b
Oraculum Lacede-		Phrygia 70.a
monijs datū	47.a	Picenum 106
Orbelus mōs	41.a	Pireum 93.a
Oresta vrbs	43.a	Pollio Saloninos subegit
Orpheus deflet Euridicen	41.a	13.b
Ortona		Poneropolis vrbs 42.a
P Alladium è Phrygia	105.b	Poneropolis dicta Philip-
Byzantium trala-		popolis 42.a
tum	51.a	Protiselai sepulcrum 75.a
Pangens mons	42.a	Psylli populi 73.a
Parentiū, nūc Parēzo	12.b	Psyra, nūc Psara 89.b
Patauium Antenoris vrbs	6.b	Pylos Nestoris patria 98.a
Pausaniæ Apollo referat		Pyrrha hausta mari 87.b
oraculum	47.b	Pyrrhus Epirota Italiam
Pausanias Byzantium ædi-		Græciæ ponte iungere
ficat	47.a	decernit 103.a
ex Peregrinatione maior		R Agusa ex Epidauri
experience	10.b	ruinis constructa
Perfæ Europam bellis pe-		15.a
tunt	49.b	Ragusæ port ^s 15.b
Pescennius niger Byzan-		In Raguseo portu velū ho
tium munit	49.a	noris causa demittēdum
Phaneus nūc Phanale	88.b	15.b
Pharia insula	13.a	Raguseæ vrbis delubra: &
Pharus insula Illyrij	14.a	propugnacula 27.a
Philippus Amyntha filius		Ex Raguseo scopulo cer-
42.a		nitur mare Ioniū, Corcy-
Philippus sagitta ictus	95.b	ra insula & Italia 31.a
		Rāmonius orator Galliæ,
		relictos Velduicij socios
		accipit hospitio 68.a
		Rauenna opp. 106.
		Roma

I N D E X.

Roma vnde dicta	52.a	Romam vocari	52.b
Rhodope mons	42.a	Septimiū Seuerus expugnat Byzantium	49.a
Rubicon	106.	Simois flu.	75.b
S Alpe	103.b	Solastrius ordo	60.
Same insula	100.b	Solymannus singulis dibus Veneris tepla pert.	61.a
Samothracia	76.a	Solymanni apparatus dum templa petit	58.b
Sanianar à mercatoribus tributū exigit	34.a	Solymanno quotquot ad dicti sunt certo die veniunt in aulam	59.2
Sangiaci parent Bellerbeis	60.a	Solymannum tota plebs Turcica prono capit honorat	62.4
Sanctus Saba Gigas, & cœnobium eiusdem nominis	39.a	Solymanni regia Byzantij	9.b
Sancti Sabæ reliquiæ	39.a	Solymannus Corcyra insulam obsidet	102.4
Sapis flu.	106.	Solymannus collapsa ciuitatū mœnia reparavit	9.2
Saray Solymanni	53.b	Solymanni sepulcrū	87.b
Sardonius mons	41.a	Sophia vicus	42.2
Scardona insula	13.a	Sophiæ templi descriptio	52.b
Scodra insula	14.b	Sophiæ tēplum sāpius exustum	52.b
Scopulus acclivis prope Ragusām	29.b	Sotyra facellū in Lemno insula	77.b
Scylleū promontoriū, nūc capo da sigilli	93.a	Sporades insulæ	90.a &
Scyrros Achillis latebræ	89.b	Sunium extremum Atticæ promontorium	90.a
Sebinicum oppidum	13.a	Strymon flu.	41.2
Sedes cœcorum	47.a	Sypur	
Segnia insula	14.a		
Selimus Meskit construit	44.b		
Selimus patré necat, & regno potitur	Ibidem.		
Selimi sepulcrum	58.a		
Selymbria oppidum	69.a		
Senatus Romanus Cōstan tinopolim vetat nouam			

I N D E X.

- T**Sypus, nūc Sypōto 103.b
Aygetus mōs 94.b
Templa vrbis Con-
stantinopoleos in
Mahumetis hono-
rem ædificantur 58.a
Tenarium, nūc Capo mat-
tapan 93.b
Tempestas 68.b
Tenedos insula 75.b
Tergestū, nūc Triest 12.b
Theate 105.b
Thracia cherronesus 73.b
Thyamis Thesprotorum
flu. 101.b
Tifernus flu. 105.b
Timauus 12.b
Torona 101.b
Trebinius flu. 31.b
Trœzen 93.a
Troia restaurari cœpta
50.a
Trucula insula 14.a
Truentum 105.b
Turcmanni duo parantur
ad iter 27.b
Turcarū templo plena lam-
padibus
Turcæ nullas sedes habet
in templis 63.b
Turcæ à templis suis arcet
Christianos 36.a & 43.b
Turcæ noctu tēpla adeunt
& orant 35.a
Turcæ templo ingressuri se
abliuunt 43.b
- Turcæ templo ingressuri
exuunt calceos 35.b &
62.b
- Turcæ inter orandum am-
plectuntur terram 35.b
- Turcæ inter orandum ca-
put, & totum corpus va-
ric mouent 63.b
- Turcarum ieunium 64.a
- Turcarū circuncisio 64.b
- Turca electis Christianis,
suos præficit vrbibus
87.b
- V**Andali & Goths
vaftant Epidau-
rum 15.a
Varro Italiam &
Græciā ponte coniun-
gere decreuit 103.a
- Velduicius apud Mendo-
sam hospitatur 8.b
- Velduicius ab arce Vene-
ta descendit comitante
Senatu 7.b
- Velduicius cōparatur Ma-
rio 8.a
- Velduicius cogit socios
in cœtum 27.b
- Velduicius gratias agit Ra-
guseo Gospodar 28.b
- Velduicius induitur solen-
ni amiictu 45.b
- Velduicius Constantino-
polim ingreditur 46.a
- Velduicius aulā Solymani-
ni petit 53.b
- Veldui-

I N D E X.

- Roma vnde dicta 52.a
 Rhodope mons 42.a
 Rubicon 106.
S Alpe 103.b
 Same insula 100.b
 Samothracia 76.a
 Sanianar à mercato-
 ribus tributū exigit 34.a
 Sangiaci parent Bellerbeis
 60.a
 Sanctus Saba Gigas, & cœ-
 nobium eiusdem nomi-
 nis 39.a
 Sancti Sabæ reliquiæ 39.a
 Sapis flu. 106.
 Saray Solymanni 53.b
 Sardonius mons 41.a
 Scardona insula 13.a
 Scodra insula 14.b
 Scopulus acclivis prope
 Ragusam 29.b
 Scylleū promontoriū, nūc
 capo da sigilli 93.a
 Scyrros Achillis latebræ
 89.b
 Sebinicum oppidum 13.a
 Sedes cœcorum 47.a
 Segnia insula 14.a
 Selimus Meskit construit
 44.b
 Selimus patrē necat, & re-
 gno potitur Ibidem.
 Selimi sepulcrum 58.a
 Selymbria oppidum 69.a
 Senatus Romanus Cōstan-
 tinopolim vētat nouam
- Romam vocari 52.b
 Septimius Seuerus expug-
 nat Byzantium 49.a
 Simois flu. 75.b
 Solastrius ordo 60.a
 Solymannus singulis die-
 bus Veneris tēpla perit
 61.a
 Solymanni apparatus dum
 templa petit 58.b
 Solymanno quotquot ad-
 diētī sunt certo die ve-
 niunt in aulam 59.a
 Solymannum tota plebs
 Turcica prono capite
 honorat 62.a
 Solymanni regia Byzan-
 tij 9.b
 Solymannus Corcyrā in-
 fulam obsidet 102.a
 Solymannus collapsa ciui-
 tatū mœnia reparari ve-
 tat 87.b
 Solymanni sepulcrū 58.a
 Sophia vicus 42.a
 Sophiae templi descriptio
 52.b
 Sophiae tēplum, sāpius ex-
 ustum 52.b
 Sotyra facellū in Lemno
 insula 77.b
 Sporades insulæ 90.a &
 98.a
 Sunium extrellum Atticæ
 promontorium 90.a
 Strymon flu. 41.a
 Sypus

I N D E X.

- Sypus, nūc Sypōto 103.b
TAygetus mōs 94.b
 Templa vrbis Con-
 stantinopoleos in
 Mahumetis hono-
 rem ædificantur 58.a
 Tenarium, nunc Capo mat-
 tapan 93.b
 Tempestas 68.b
 Tenedos insula 75.b
 Tergestū, nūc Triest 12.b
 Theate 105.b
 Thracia cherronesus 73.b
 Thyamis Thesprotorum
 flu. 101.b
 Tifernus flu. 105.b
 Timauus 12.b
 Torona 101.b
 Trebinius flu. 31.b
 Træzen 93.a
 Troia restaurari cœpta
 50.a
 Trucula insula 14.a
 Truentum 105.b
 Turcumanni duo parantur
 ad iter 27.b
 Turcarū templo plena lam-
 padibus 44.a
 Turcæ nullas sedes habēt
 in templis 63.b
 Turcæ à templis suis arcēt
 Christianos 36.a & 43.b
 Turcæ noctu tēpla adeunt
 & orant 35.a
 Turcæ templo ingressuri se
 abluunt 43.b
- Turcæ templo ingressuri
 exuunt calceos 35.b &
 62.b
 Turcæ inter orandum am-
 plectuntur terram 35.b
 Turcæ inter orandum ca-
 put, & totum corpus va-
 ric mouent 63.b
 Turcarum iejunium 64.a
 Turcarū circuncisio 64.b
 Turca electis Christianis,
 suos præficit vrbibus
 87.b
- V**Andali & Gothi
 vastant Epidau-
 rum 15.a
 Varro Italianam &
 Græciam ponte coniun-
 gere decreuit 103.a
 Velduicius apud Mendo-
 sam hospitatur 8.b
 Velduicius ab arce Vene-
 ta descendit comitante
 Senatu 7.b
 Velduicius cōparatur Ma-
 rio 8.a
 Velduicius cogit socios
 in cœtum 27.b
 Velduicius gratias agit Ra-
 guseo Gospodar 28.b
 Velduicius induitur folen-
 ni amictu 45.b
 Velduicius Constantino-
 polim ingreditur 46.a
 Velduicius aulā Solymani-
 ni petit 53.b
- Veldui-

I N D E X.

Velduicius in aula prādio
excipitur	55.b	Venetiae ciuitas insignis
angulo maris Adriatici
Velduicius Solymathnum
affatur	56.b	7.a
Velduicij comites Soly-
manni manum osculan-
tur	56.b	Vscudama vrbs
Velduicius Constantino-
poli relicta, parat iter
Viennam Austriae	67.a	X Erses vbi populū dī-
mensus
Velduicium rogan socij
ad visendā Asiam	67.b	
Velduicij socij nauem Ve-
netam conducunt	68.a	Z Acynthos, nūc San-
to
		Zacynthos, nūc Ila-
tio peregrinan-
tibus Hierosolyma
		Zara olim Iadera

F I N I S.

